

**ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԴԻՎԱՆԱԴԵՏ
ԳԵՐԱՇՆՈՐՅ Տ. ԱՐՇԱԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ ԶԵԿՈՒՅՑԸ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ՝
ՆԵՐԿԱՅԱՅՎԱԾ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՅՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՅՐԴԻ ԺՈՂՈՎՈՒՄ**

(Մարտի 7-9, 2017 թ.)

Տեղեկագիրը պատրաստված է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի 51 ներքին կառույցների, 32 թեմերի ու Հայրապետական 2 պատվիրակությունների* տրամադրած տեղեկությունների հիման վրա:

**1. ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Հաշվետու տարում Նորին Սրբությունն ընդունել է պետական, եկեղեցական տարբեր բարձրաստիճան պատվիրակությունների, հասարակական, մշակութային գործիչների և ուխտավոր բազմաթիվ հավատացյալների:

ա. Ընդունելություններ

Հունվարի 14-ին Վեհափառ Հայրապետը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում ընդունել է Մայր Աթոռի Սոցիալական ծառայությունների գրասենյակի կողմից 2015 թ. դեկտեմբերին իրականացրած «Ուրախ Ամանոր սահմանում» ծրագրի մասնակիցներին:

Հունվարի 17-ին՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության նախագահ տիար Պերճ Մեղրակյանին:

Հունվարի 27-ին՝ ՀՀ ԶՈՒ Հոգևոր առաջնորդության սպասավորներին՝ գլխավորությամբ ՀՀ Պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանի և ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր առաջնորդ Գերշ. Տ. Վրթանես եպիսկոպոս Աբրահամյանի (տե՛ս էջ 20):

Փետրվարի 1-ին՝ Վրաստանի Հանրապետության Պաշտպանության նախարար Թինաթին Խիդաշելիի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ուղեկցությամբ ՀՀ Պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ Դավիթ Տոնոյանի և ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր փոխառաջնորդ Հոգշ. Տ. Մովսես արքեպ Սարգսյանի:

Փետրվարի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում իր դիվանագիտական առաքելությունն ավարտող Հնդկաստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Սուրեշ Բարու Թադիպանենին:

* Զեկույցում արտացոլված չեն Դամասկոսի Հայոց թեմի, ինչպես նաև Հնդկաստանի ու Ծայրագույն Արևելքի Հայրապետական Պատվիրակության գործունեության տվյալները՝ Մայր Աթոռ չներկայացնելու պատճառով:

Փետրվարի 9-ին՝ Սերբիայի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահ Մայա Գոյկովիչի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ուղեկցությամբ ՀՀ ԱԺ նախագահի տեղակալ Էդուարդ Շարմազանովի:

Փետրվարի 15-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում իր դիվանագիտական առաքելությունն ավարտող Վրաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան Թենգիզ Շարմանաշվիլիին:

Փետրվարի 20-ին՝ Հռոմի Կաթոլիկ համալսարանի Ա. Զեմելլի հիմնադրամի պատվիրակությանը՝ ուղեկցությամբ ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խոսրով Հարությունյանի:

Նույն օրը՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետության Մշակույթի և իսլամական կապերի կազմակերպության նախագահ, ԻԻՀ նախագահի խորհրդական Աբուզար Էբրահիմի Թորքամանին:

Մարտի 2-ին՝ Ռուսաստանի Դաշնության առողջապահության նախարար Վերոնիկա Սկվորցովային՝ ուղեկցությամբ Հայաստանի Հանրապետության Առողջապահության նախարար Արմեն Մուրադյանի:

Մարտի 10-ին՝ Շիրակի նորանշանակ մարզպետ Հովսեփ Սիմոնյանին և Շիրակի թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Միքայել եպիսկոպոս Աջապահյանին:

Մարտի 13-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության Կրթության և գիտության նախարար Լևոն Մկրտչյանին: Հանդիպմանը ներկա էր նաև Մայր Աթոռի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի տնօրեն Գերշ. Տ. Վարդան եպիսկոպոս Նավասարդյանը:

Մարտի 23-ին՝ Հունգարիայի Պիտեր Պազմանի անվան Կաթոլիկ համալսարանի ռեկտոր պրոֆ. Սուրոմի Սաբոլչին, դասախոսներին և ուսանողներին՝ ուղեկցությամբ Երևանի Խ. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր պրոֆ. Ռուբեն Միրզախանյանի:

Մարտի 23-ին՝ Քուվեյթի Արդարադատության, կրոնական կալվածքների և իսլամական հարցերով նախարար Յակուբ Աբդ ալ-Մոհսեն ալ-Սանիեի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ուղեկցությամբ ՀՀ Արդարադատության նախարար Արփինե Հովհաննիսյանի և Քուվեյթում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան Ֆադեյ Չարչոդյանի:

Մարտի 30-ին՝ Արդյունաբերողների և գործարարների միջազգային կոնգրեսի խորհրդի նախագահության անդամներին՝ ուղեկցությամբ Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միության նախագահ Արսեն Ղազարյանի:

Ապրիլի 1-ին՝ Երկրապահ կամավորականների միության (ԵԿՄ) վարչության անդամներին՝ գլխավորությամբ ԵԿՄ վարչության նախագահ, գեներալ-լեյտենանտ Մանվել Գրիգորյանի:

Ապրիլի 15-ին՝ բժշկության և հարակից ոլորտների զարգացման գործում Նոբելյան մրցանակի արժանացած Ահարոն Չելխանովերին, Ադա Յոնաթին, Դեն Շելստմանին և Էյ-իչի Նեգիշին՝ ուղեկցությամբ Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարանի ռեկտոր պրոֆ. Միքայել Նարինյանի և ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, Գերագույն հոգևոր խորհրդի անդամ Վիլեն Հակոբյանի:

Ապրիլի 19-ին՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից Հայաստան ժամանած «Հովսևսյան» դպրոցի սաներին և պաշտոնետության ներկայացուցիչներին՝ ուղեկցությամբ Մայր Աթոռի բարերար Տիար Հրաչ Թուֆայանի:

Ապրիլի 21-ին՝ Ռամկավար ազատական կուսակցության անդամներին, որոնք Հայաստան էին ժամանել կուսակցության երկրորդ համագումարի առիթով:

Ապրիլի 24-ին՝ «Ընդդեմ ցեղասպանության հանցագործության» երկրորդ գլոբալ ֆորումին մասնակցելու նպատակով Հայաստան ժամանած Կիպրոսի ներկայացուցիչների պալատի պատգամավոր, ԵԱՀԿ ԽՎ-ում Կիպրոսի պատվիրակության ղեկավար Սոֆոկլիս Ֆիտիսին ու Կիպրոսի համալսարանի ռեկտոր Կոստանդինոս Խրիստոֆիդեսին՝ ուղեկցությամբ ՀՀ ԱԺ նախագահի տեղակալ Էդուարդ Շարմազանովի:

Ապրիլի 25-ին՝ ի ծնե հաշմանդամություն ունեցող և մանկական ուղեղային կաթվածով տառապող աշտարակաբնակ Դավիթ և Հասմիկ Խաչատրյաններին: Արագածոտնի ու Կանադայի հայոց թեմերի համատեղ պայմանավորվածությամբ և աջակցությամբ անհրաժեշտ բժշկական աջակցություն ստանալու նպատակով Կանադա մեկնելուց առաջ երեխաները եկել էին՝ ստանալու Ամենայն Հայոց Հայրապետի օրհնությունը:

Ապրիլի 27-ին՝ Մայր Աթոռի հովանու ներքո գործող «Էօրնեկեան» հանրակրթական դպրոցի աշակերտական խորհրդին՝ ուղեկցությամբ Մայր Աթոռի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի տնօրեն Գերշ. Տ. Վարդան եպիսկոպոս Նավասարդյանի:

Մայիսի 6-ին՝ «Պլեներ Հայաստան-2016» խորագրով գեղանկարչության միջազգային սիմպոզիումի մասնակիցներին՝ ուղեկցությամբ Երևանի Խ. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր պրոֆ. Ռուբեն Միրզախանյանի և ՀՊՄՀ Կերպարվեստի ամբիոնի վարիչ, ՀՀ ժողովրդական նկարիչ պրոֆեսոր Փարավոն Միրզոյանի:

Մայիսի 11-ին՝ Արմավիրի թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Սիոն եպիսկոպոս Աղամյանին և Սարդարապատի հերոսամարտի հուշահամալիրի Հայոց ազգագրության և ազատագրական պայքարի պատմության ազգային թանգարանի տնօրեն Կարեն Արիստակեսյանին:

Մայիսի 12-ին՝ «Եկեղեցիների համատեղ գործողություն» համադաշնության (ACT Alliance) ղեկավար խորհրդի անդամներին՝ ուղեկցությամբ խորհրդի անդամ, ԵՀԽ «Հայաստանյան Կյոր սեղան» բարեգործական միջեկեղեցական հիմնադրամի տնօրեն դոկտ. Կարեն Նազարյանի:

Մայիսի 15-ին՝ Մոսկվայի պետական մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր, ակադեմիկոս Ալեքսեյ Մեմյոնովի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ուղեկցությամբ Երևանի Խ. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր պրոֆ. Ռուբեն Միրզախանյանի:

Մայիսի 16-ին՝ «Քրիստոսի խաղաղություն» (Pax Christi) միջազգային կաթոլիկ կազմակերպության Ավստրիայի մասնաճյուղի գլխավոր քարտուղարության ներկայացուցիչներին և անդամներին:

Մայիսի 19-ին՝ Գերմանիայից Հայաստան ժամանած Տրիերի կաթոլիկ թեմի ուխտավորներին:

Մայիսի 20-ին՝ Մոսկվայի Պատրիարքության Ուկրաինայի Ուղղափառ Եկեղեցու՝ Ուկրաինայի Զինված ուժերի և զորամիավորումների հետ համագործակցության Սինդալ բաժնի նախագահ, Աստվածաբանական կանոնական հանձնախմբի նախագահ Բեղոցերկովի և Բոգուսլավի միտրոպոլիտ Ավգուստինի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ուղեկցությամբ ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր առաջնորդ Գերշ. Տ. Վրթանես եպիսկոպոս Աբրահամյանի:

Մայիսի 22-ին՝ Սիրիայից և Իրաքից Հայաստան ժամանած Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցու շուրջ 50 ուխտավորների՝ ուղեկցությամբ Մեծ Բրիտանիայի Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցու առաջնորդ Մար Աթանաս եպիսկոպոսի:

Մայիսի 23-ին՝ ՀՀ Պետական կառավարման ակադեմիայի ռեկտորատի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմին և ուսանողներին՝ ռեկտոր Արսեն Լոքյանի գլխավորությամբ:

Մայիսի 24-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Ավստրալիայի նորանշանակ դեսպան Պիտեր Մարտին Թեշին (ստավայրը՝ Մոսկվա):

Մայիսի 29-ին՝ Օրլովի նահանգապետ տիար Վադիմ Պոտոմսկուն և Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցու վանական վարդապետ Իլիյ Նոզդրինին՝ ուղեկցությամբ Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի Հայոց թեմի բարերար Սամվել Մովսիսյանի:

Մայիսի 30-ին՝ Հայաստանում աշխատանքային այցով գտնվող Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության նախագահ տիար Պերճ Մեդրակյանին:

Նույն օրը՝ Ռամկավար ազատական կուսակցության (ՌԱԿ) կենտրոնական վարչության նորընտիր անդամներին՝ գլխավորությամբ վարչության ատենապետ Սերխիո Նահապետյանի:

Մայիսի 31-ին՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետության Արդարադատության նախարար Մուսթաֆա Փուր Մոհամմադիի գլխավորած պատվիրակությանը:

Հունիսի 1-ին՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմից սահմանված Հայրապետական կրթաթոշակին այս տարի ներկայացված Հայաստանի բուհերի երեք ուսանողների՝ ուղեկցությամբ ՀՀ Կրթության և գիտության նախարար Լևոն Մկրտչյանի և Մայր Աթոռի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի (ՔԴԿ) տնօրեն Գերշ. Տ. Վարդան եպիսկոպոս Նավասարդյանի:

Հունիսի 14-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Ղազախստանի Հանրապետության նորանշանակ արտակարգ և լիազոր դեսպան Թիմուր Ուրազանին:

Նույն օրը՝ «Գլոբալ բրիդջիզ» միջազգային կազմակերպության անդամներին՝ ուղեկցությամբ ՀՀ-ում Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Բերնհարդ Մաթիաս Քիպերի:

Հունիսի 15-ին՝ ՀՀ-ում Նիդեռլանդների Թագավորության արտակարգ և լիազոր դեսպան Իոս Դաուդային (ստավայրը՝ Թբիլիսի):

Հունիսի 16-ին՝ Ս. Վլադիմիր Ուղղափառ ճեմարանի (ԱՄՆ) տեսուչ Արժանապատիվ դոկտոր Ջոն քահանա Բեռնին՝ ուղեկցությամբ Ս. Ներսես հայկական ընծայարանի (ԱՄՆ) տեսուչ Արժանապատիվ Տ. Մարտիրոս ավագ քահանա Չևյանի:

Հունիսի 19-ին՝ Բուշ-դյու-Ռոն Նահանգային խորհրդի նախագահ Մարտին Վասալի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ուղեկցությամբ «Բարձունք 5165» կազմակերպության նախագահ Ռոբերտ Ազիլազյանի (Ֆրանսիա):

Հունիսի 22-ին՝ Արգենտինայի Ազգային բանկի նախագահ Կառլոս Մելքոնյանին՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ Արթուր Զավադյանի ուղեկցությամբ:

Հուլիսի 6-ին՝ Մարսելի համազգային դպրոցի և Փարիզի «Դպրոցասեր» վարժարանի թվով 26 աշակերտների՝ ուղեկցությամբ ֆրանսիաբնակ բարերար Սարգիս Պետոյանի:

Հուլիսի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Հունաստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան պարոն Իոաննիս Տայիսին:

Հուլիսի 10-ին՝ Մասաչուսեթսի Վուսթր քաղաքից ժամանած ուխտավորներին՝ ուղեկցությամբ Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսության միաբան Հոգ. Տ. Սահակ ծայրագույն վարդապետ Եմիշյանի:

Նույն օրը՝ ԱՄՆ Հայոց Արևելյան թեմի ավելի քան 30 ուխտավորների՝ ուղեկցությամբ Բոստոնի Ս. Երրորդություն եկեղեցու հոգևոր հովիվ Արժանապատիվ Տ. Վազգեն քահանա Կուզույանի և Մինեսոտայի Ս. Սահակ եկեղեցու հոգևոր հովիվ Արժանապատիվ Տ. Թադեոս քահանա Բարսեղյանի:

Հուլիսի 11-ին՝ Նիժնի Նովգորոդի և Արգամասի Գեորգի միտրոպոլիտին՝ ուղեկցությամբ Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի հայոց թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսյանի:

Հուլիսի 21-ին՝ ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի անդամ Զիմ Կոստային՝ ուղեկցությամբ Ֆրեզնոյում Հայաստանի Հանրապետության պատվո հյուպատոս Պերճ Աբգարյանի:

Նույն օրը՝ Անտիոքի Ուղղափառ եկեղեցու Զահլեի միտրոպոլիտ Անտոնիոս Ալտրոն՝ ուղեկցությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում Լիբանանի արտակարգ և լիազոր դեսպան Ժան Մաքարոնի և բարերար Նիկոլա Արոֆայիսայի:

Հուլիսի 26-ին՝ ԱՄՆ Արևելյան Հայոց թեմի ուխտավորներին՝ ուղեկցությամբ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու հոգևոր հովիվ Արժանապատիվ Տ. Կոմիտաս քահանա Զոհրաբյանի:

Օգոստոսի 7-ին՝ ԱՄՆ Հայոց Արևելյան թեմի ուխտավորներին՝ ուղեկցությամբ Նյու Յորքի Ս. Նահատակաց եկեղեցու հոգևոր հովիվ Արժանապատիվ Տ. Աբրահամ քահանա Մանուկյանի:

Նույն օրը՝ «Պաղեստինյան կայսերական ուղղափառ ընկերություն» միջազգային հասարակական կազմակերպության նախագահ Սերգեյ Ստեպաշինի գլխավորած պատվիրակությանը:

Օգոստոսի 30-ին՝ Գերմանա-հայկական ֆորումի պատվիրակությանը՝ գլխավորությամբ ֆորումի նախագահ, Գերմանիայի Բունդեսթագի պատգամավոր Ալբերտ Վայլերի:

Սեպտեմբերի 2-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին է այցելել Ճապոնիա-Հայաստան խորհրդարանական բարեկամության լիգայի նախագահ Սեիշիրո Էտոյի գլխավորած պատվիրակությունը:

Սեպտեմբերի 13-ին՝ Մայր Աթոռում սեպտեմբերի 11-15-ը անցկացվող Արևելյան ծեսի ուսումնասիրության ընկերության 6-րդ միջազգային գիտաժողովի մասնակիցներին:

Սեպտեմբերի 17-ին՝ Ֆրանսիայից ժամանած բժիշկների խմբին՝ ուղեկցությամբ դոկտ. Ժան Պիեռ Բերբերյանի:

Սեպտեմբերի 20-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում դիվանագիտական առաքելությունն ավարտող Իսրայելի արտակարգ և լիազոր դեսպան Շմուել Մեիրումին:

Սեպտեմբերի 22-ին՝ Կանադայի Հայոց թեմի ուխտավորներին՝ ուղեկցությամբ առաջնորդ Գերշ. Տ. Աբգար եպիսկոպոս Հովակիմյանի:

Սեպտեմբերի 23-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Վրաստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Գիորգի Սագանելիձեին:

Սեպտեմբերի 25-ին՝ Արգենտինայի Հայոց թեմի տիկնանց միության անդամներին:

Նույն օրը՝ Արցախի Քարվաճառի շրջանի հինգ գյուղերից 24 դպրոցականների՝ ուղեկցությամբ Դադիվանքի վանահայր՝ Արժանապատիվ Տ. Հովհաննես քին. Հովհաննիսյանի, որոնց Հայոց Հայրապետը սեպտեմբերի 6-9-ը Արցախ կատարած այցի ժամանակ հրավիրել էր Մայր Աթոռ:

Նույն օրը՝ Արգենտինայի Միսիթարյան վարժարանի սաներին՝ ուղեկցությամբ մայրենի լեզվի ուսուցչուհի տիկ. Զեփյուռ Տիսչեկենյանի:

Սեպտեմբերի 26-ին՝ Հայաստանում իր ծառայությունը ավարտած Քենթրբերիի Արքեպիսկոպոսի պատվիրակ և անգլիկան համայնքի հոգևոր սպասավոր Հայր Ջոն Բարբրին:

Հոկտեմբերի 3-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության Առողջապահության նորանշանակ նախարար Լևոն Ալթունյանին՝ ուղեկցությամբ Մայր Աթոռի «Իզմիրլյան» բժշկական կենտրոնի գործադիր տնօրեն Արմեն Չարչյանի:

Նույն օրը՝ Ուրուգվայի Արևելյան Հանրապետության համալսարանի ռեկտոր Ռոբերտո Մարկարյանի գլխավորած պատվիրակությամբ:

Հոկտեմբերի 4-ին՝ Գերմանիայի Բունդեսթագի փոխխոսնակ Յոհաննես Զինգհամերի և «Կարդինալ Հոֆներ» միության նախագահ Կառլ Շիվեռլինգի գլխավորած պատվիրակությամբ:

Նույն օրը՝ Հայաստանի Հանրապետության Տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նորանշանակ նախարար Վահան Մարտիրոսյանին:

Հոկտեմբերի 5-ին՝ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Համաշխարհային ժառանգության կենտրոնի պատվիրակությամբ:

Հոկտեմբերի 10-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Հունաստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Նաֆսիկա Նենսի Էվա Վրայլալին:

Նույն օրը՝ 2015 թ. մարտին դարաբաղա-աղբբեջանական զորքերի շփման գծում աղբբեջանական կողմի սադրիչ գործողությունների ժամանակ ծանր վիրավորում ստացած ավագ լեյտենանտ Սարգիս Գաբրիելյանին՝ ուղեկցությամբ

ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր առաջնորդ Գերշ. Տ. Վրթանես եպիսկոպոս Աբրահամյանի և Հնդկահայոց հոգևոր հովիվ Հոգշ. Տ. Մովսես արեղա Սարգսյանի:

Հոկտեմբերի 11-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության Պաշտպանության նորանշանակ նախարար Վիգեն Սարգսյանին՝ ողբեկցությամբ ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր առաջնորդ Գերշ. Տ. Վրթանես եպիսկոպոս Աբրահամյանի:

Հոկտեմբերի 14-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազ Արթուր Դավթյանին:

Հոկտեմբերի 16-ին՝ 14-րդ «IEEE EWDTS 2016՝ Արևելք-Արևմուտք. նախագծում և թեստ» միջազգային գիտաժողովի մասնակիցներին՝ ողբեկցությամբ գիտաժողովի նախագահ, ՀՀ ԳԱԱ արտասահմանյան անդամ Երվանդ Զորյանի:

Հոկտեմբերի 17-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության Մշակույթի նորանշանակ նախարար տիար Արմեն Ամիրջանին:

Հոկտեմբերի 23-ին՝ Մալթայի Ինքնիշխան Մարտական Ուխտի իշխան և մեծ վարպետ Ֆրա Մեթյու Ֆեստինգի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ողբեկցությամբ Վատիկանում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան Միքայել Մինասյանի և ՀՀ-ում Մալթայի Ինքնիշխան Մարտական Ուխտի արտակարգ և լիազոր դեսպան Ժան-Միշել Ուդուրյանի:

Դեկտեմբերի 5-ին՝ նորած ինը քահանաների Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հովնան եպիսկոպոս Հակոբյանի առաջնորդությամբ:

Դեկտեմբերի 6-ին՝ Վրաց Ուղղափառ Եկեղեցու Ախալքալաքի և Կոմուրդոյի միտրոպոլիտ Նիկողոզին՝ ողբեկցությամբ Սամցխե-Ջավախքի և Ծալկայի ընդհանուր առաջնորդական փոխանորդ Հոգշ. Տ. Բաբկեն վարդապետ Սալբիանի:

Դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Հնդկաստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Յոգեշվար Սանգվանին:

Դեկտեմբերի 13-ին՝ ՌԴ պետական Էրմիտաժի տնօրեն Միխայիլ Դիոտրովսկուն:

բ. Այցելություններ

Ապրիլի 4-ին Նորին Սրբությունը այցելել է ՀՀ ՊՆ կենտրոնական կլինիկական զինվորական հոսպիտալ՝ տեսակցելու և իր հայրապետական օրհնությունն ու զորակցությունը բերելու ապրիլյան պատերազմի օրերին վիրավորված զինծառայողներին:

Ապրիլի 13-ին Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գաբեգին Բ. Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը և Հայաստան ժամանած Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը եկեղեցական և աշխարհական շքախմբով մեկնել են Արցախ՝ իրենց զորակցությունը բերելու ԼՂՀ իշխանություններին, արցախահայությանը և հայրենյաց պաշտպան զինվորներին: Հաջորդ օրը Գաբեգին Բ. Ամենայն Հայոց և Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսների նախագահությամբ Շուշիի Ղազանչեցոց Ս. Ամենափրկիչ եկեղեցում կատարվել է Հանրապետական մաղթանք Արցախի ապահովության և խաղաղության համար:

Օգոստոսի 16-18-ը Նորին Սրբությունը, ուղեկցությամբ Գերշ. Տ. Եզրաս արք. Ներսիսյանի, հայրապետական այցով մեկնել է Հնդկաստանի Հանրապետություն՝ Կալկաթայի Հայոց Մարդասիրական ճեմարան:

Սեպտեմբերի 6-8-ը՝ Արցախում ԳՀԽ գումարման առիթով գտնվելու օրերին, Վեհափառ Հայրապետը ԳՀԽ անդամների հետ, ուղեկցությամբ ՊԲ նախարարի տեղակալ՝ զեներալ-մայոր Վարդան Բալայանի, այցելել է ԼՂՀ Պաշտպանության բանակի N զորամաս և մարտական դիրքեր, ուր հանդիպում է ունեցել հրամանատարական կազմի և զինվորների հետ՝ հայրապետական իր օրհնությունը բաշխելով առաջնագծում իրենց ծառայությունն իրականացնող ՊԲ հրամանատարներին և զինվորներին:

Սեպտեմբերի 23-ին Վեհափառ Հայրապետն այցելեց Էջմիածնի և Երևանի ծննդատներ՝ հայրապետական իր օրհնությունը բաշխելու նորածիններին ՀՀ անկախության 25-րդ տարեդարձի առիթով:

Հոկտեմբերի 18-ին Վեհափառ Հայրապետը «Դեսպաններ առանց սահմանների» ծրագրի շրջանակներում այցելել է Հայաստանի Հանրապետությունում Լիբանանի Հանրապետության դեսպանատուն և հանդիպում ունեցել ՀՀ-ում հավատարմագրված օտարերկրյա դեսպանների և դիվանագիտական առաքելությունների ղեկավարների հետ:

Նոյեմբերի 21-23-ը Վեհափառ Հայրապետը Հայրապետական շքախմբով այցելել է Մոսկվա՝ մասնակցելու Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Կիրիլ Ա. Պատրիարքի ծննդյան 70-ամյակի առիթով կազմակերպված միջոցառումներին:

2. ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ ԵՎ ՕՐՀՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԵՐ, ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Անցյալ տարի հրապարակվել է Հայրապետական 38 կոնդակ. որոնցից 2-ը՝ «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ», 18-ը՝ «Սուրբ Սահակ-Սուրբ Մեսրոպ», 19-ը՝ «Սուրբ Ներսես Շնորհալի» շքանշանների տվյալյան և 1 կոնդակ Աստվածաշնչի տպագրության 350-ամյակի առիթով:

Շնորհվել են Հայրապետական 71 օրհնության գրեր, խոսքեր են հղվել ազգային և պետական տոների (10 ուղերձ), միջեկեղեցական հանդիպումների և մի շարք հանդիսությունների, միջոցառումների ու գիտաժողովների առիթով:

2016 թվականի ընթացքում Դիվանատանը ստացվել է 3998 նամակ և պատրաստվել ու առաքվել է 2951-ը:

3. ՆՎԻՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱԹՈՌՆԵՐ

Նախորդ տարում շարունակվել են Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության բնականոն հարաբերությունները Նվիրապետական Աթոռների հետ:

2016 թվականին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրավերով Ն. Ս. Օ. Տ. Ս. Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը երկիցս ժամանել է Հայաստան՝ ապրիլին Արցախ այցելելու և սեպտեմբերին՝ ՀՀ Անկախության 25-րդ տարեդարձին նվիրված միջոցառումներին մասնակցելու համար:

Կ. Պոլսի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիվ Ս. Մեսրոպ արք. Մուրաֆյանի հիվանդության պայմաններում 2016 թ. հոկտեմբերի 20-ին Կ. Պոլսի կրոնական ընդհանուր համագումար-ժողովը որոշում է կայացրել հանգստի կոչել Ամենապատիվ Պատրիարքին՝ Պատարագի համապատասխան հատվածում հիշատակելով նրան որպես «ի Հանգստեան կոչեցեալ Պատրիարքն Հայոց Թուրքիոյ...»: Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը շարունակել է հետևել Կ. Պոլսի պատրիարքությունում ընթացող զարգացումներին՝ պարբերաբար հաղորդակցվելով պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ Գերշ. Ս. Արամ արք. Աթեշյանի հետ, ով տարբեր առիթներով պարբերաբար այցելել է Հայաստան:

Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքության հետ ևս շարունակվել է հաղորդակցությունը՝ ի նպաստ Սուրբ Տեղյաց պահպանության: Անցած տարի Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքի խնդրանքին ընդառաջ՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի նախագահությամբ Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը որոշել է աջակցել Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքությանը Տիրոջ Սուրբ Գերեզմանի նորոգության հարցում: Նկատի ունենալով, որ անհրաժեշտ գումարը պետք է ապահովելին 3 եկեղեցիները (ՀԱԵ, ՀՈՒԵ և ԿԵ), Մայր Աթոռը Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքության հաշվեհամարին է փոխանցել հայկական կողմից պահանջվող 1 մլն եվրո մասնաբաժինը:

Մայր Աթոռը, հայրենի իշխանությունների հետ գործակցաբար, Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքի դիմումի հիման վրա աջակցել է նաև Պատրիարքության ՀՀ քաղաքացի հանդիսացող միաբանների և ուսանողների պարտադիր զինվորական ծառայության տարկետման տրամադրմանը:

Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքության և Կոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարքության հետ համագործակցությունը արդյունավետ է եղել նաև Ազգային-Եկեղեցական ժողովի կազմակերպիչ և Եկեղեցու կառավարման բարձրագույն մարմինների կանոնադրությունների մշակման հանձնախմբի կազմակերպման, ինչպես նաև ԱԵԺ և ԳՀԽ կանոնադրությունների նախագծերի մշակման աշխատանքներում:

4. ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՇՏՈՆԵՌՈՒԹՅՈՒՆ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի եկեղեցականության թիվը տարեկան ընդհանուր է 753, որոնցից 52-ը՝ արքեպիսկոպոս և եպիսկոպոս, 51-ը՝ ծայրագույն վարդապետ և վարդապետ, 35-ը՝ արքեդա, 480-ը՝ քահանա, 138-ը՝ սարկավագ:

Անցյալ տարվա ընթացքում ձեռնադրվել են 19 ամուսնացյալ և 2 կուսակրոն քահանաներ, 31 սարկավագներ: Տարբեր պատճառներով կարգալույծ են հռչակվել 7 եկեղեցականներ (3 ամուսնացյալ և 4 կուսակրոն քահանաներ):

2016 թվականին դրսում ուսանող՝ Մայր Աթոռի միաբանների թիվը համալրվել է ևս 2-ով, ովքեր ուսումնառության են առաքվել Իտալիայի և Գերմանիայի կրթական հաստատություններ:

Անցնող տարում Մայր Աթոռի բաժիններում և ենթաբաժիններում աշխատել է 930 անձ:

5. ԵԿԵՂԵՑԻ-ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Եկեղեցի-պետություն հարաբերությունները 2016 թ. ևս ընթացել են համագործակցության ոգով՝ մշակութային, կրթական, օրենսդրական, սոցիալական ոլորտներում:

Հայրենի իշխանության ներկայացուցիչները մասնակցել են Սուրբ Ծննդյան և Սուրբ Հարության տոների առիթով մատուցված Հայրապետական Պատարագներին: Հայոց Բանակի տոնի առիթով մատուցված Ս. Պատարագին ներկա է գտնվել ՀՀ Զինված ուժերի հրամանատարական և սպայական կազմը՝ Պաշտպանության նախարարի գլխավորությամբ:

Ապրիլի 4-ին Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցում, նախագահությամբ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Հայրենիքի և հայրենյաց պաշտպան զինվորների համար կատարվել է միասնական աղոթք, որին մասնակցել է ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

ՀՀ պետական իշխանությունների հետ համատեղ կազմակերպվել է Հռոմի Սրբազան Քահանայապետ Ֆրանցիսկոս Պապի այցը Հայաստան, որի շրջանակներում ՀՀ պետական պաշտոնյաները, ՀՀ նախագահի գլխավորությամբ, մասնակցել են Ս. Էջմիածնում մատուցված Հայրապետական Պատարագին, Երևանում տեղի ունեցած խաղաղության էկումենիկ աղոթքին, Զվարթնոց օդանավակայանում Հռոմի Պապի դիմավորման և հրաժեշտի արարողություններին:

Հայաստանի Հանրապետության անկախության 25-ամյակի առիթով Երևանի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցում կատարվել է Հանրապետական մաղթանք՝ հանդիսապետությամբ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ու Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսի և ներկայությամբ ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի, ՀՀ ԱԺ նախագահ Գալուստ Սահակյանի, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանի: Անկախության 25-ամյակին նվիրված Զորահանդեսին մասնակցել են նաև ՀՀ Զինված ուժերում սպասավորող գնդերեցները:

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հանդիպումներ է ունեցել ՀՀ նախագահի, ՀՀ վարչապետի, ինչպես նաև նորանշանակ նախարարների հետ՝ քննարկելով ազգային-եկեղեցական մի շարք հարցեր:

ՀՀ իշխանությունների հետ համագործակցության արդյունքում՝ ՀՀ Կրթության և գիտության, ինչպես նաև Մշակույթի նախարարությունների կողմից կրթական հաստատություններում և գրադարաններում կազմակերպվել են Սրբոց Վարդանանց և Սրբոց Թարգմանչաց տոներին նվիրված միջոցառումներ:

ՀՀ Արդարադատության նախարարության հետ շարունակվել են Եկեղեցուն հուզող և օրենսդրական լուծումներ պահանջող մի շարք նախագծերի մշակման աշխատանքները:

2016 թ. ընթացքում ինքնակամ շինության կարգավիճակ ունեցող մի շարք եկեղեցիներ ձևակերպվել են Մայր Աթոռի անունով: Սույն գործընթացը շարունակվում է:

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գաբրեղին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տնօրինությամբ մի շարք եկեղեցականներ ընդգրկվել են ՀՀ պետական տարրեր հանձնախմբերում՝ Եկեղեցու դիրքորոշումը ներկայացնելու և հանձնախմբերի աշխատանքներին մասնակցելու համար: Մայր Աթոռը ներկայացուցիչներ է ունեցել նաև ազգային-եկեղեցական զանազան հորեղյանների ու հիշատակությունների առիթներով ստեղծված պետական հանձնախմբերում:

6. ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Անցյալ տարի բնականոն կերպով շարունակվել է նաև Եկեղեցու ժողովական կյանքը:

Այսպես.

1. 2016 թ. գումարվել են Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի 4 ընդլայնված ժողովներ (փետրվար 16-20, հունիս 28-30, սեպտեմբեր 6-9, հոկտեմբեր 29-ից նոյեմբեր 3), որոնցից սեպտեմբեր 6-9-ի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի ժողովը առաջին անգամ գումարվել է Արցախում, իսկ հոկտեմբեր 29-ից նոյեմբեր 3-ը՝ ԱՄՆ Հայոց Արևելյան թեմում:

2. Մայր Աթոռում գումարվել են նաև հայաստանյան թեմակալ առաջնորդների և Մայր Աթոռի պաշտոնավարող եպիսկոպոսների ամենամյա հավաքներ:

3. Մայիսի 26-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, նախագահությամբ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գաբրեղին Բ. Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, տեղի է ունեցել քահանայից ավանդական ամենամյա հավաքը, որի ընթացքում Վեհափառ Հայրապետի կողմից որոշ քահանաներ արժանացել են լանջախաչի և ծաղկյա փիղոնի:

Բացի հիշյալ ժողովները, գումարվել են նաև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմից ստեղծված հանձնախմբերի և խորհուրդների ժողովներ:

2016 թվականին գումարվել են Թեմական կանոնադրությունների լրամշակման և խմբագրման հանձնախմբի՝ 24, Կարգապահական հանձնախմբի՝ 3, Վարդապետական և Ծայրագույն վարդապետական թեզերի պաշտպանության հանձնախմբի՝ 4, Եկեղեցու կառավարման բարձրագույն մարմինների կանոնադրությունների մշակման հանձնախմբի՝ 7, Ճարտարապետաշինարարական խորհրդի՝ 3, Մայր Աթոռի Միջեկեղեցական աստվածաբանական խորհրդի՝ 1 և շաբաթական երկու անգամ Վանական խորհրդի նիստեր:

7. ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ - ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿՅԱՆՔ

Անցյալ տարի մեր Սուրբ Եկեղեցին շարունակել է իր առաքելությունն իրականացնել նաև հասարակական և հոգևոր-մշակութային ոլորտներում:

Հունվարի 24-ին Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ Գևորգյան հոգևոր ճեմարանում տեղի է ունեցել Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբան, Քահանայից պատրաստության լսարանի պատասխանատու Հոգշ. Տ. Ներսես վարդապետ Խալաթյանի՝ գեղանկարի և գրաֆիկայի անհատական ցուցահանդեսի բացման արարողությունը, որի շրջանակներում ներկայացվել են 45 նկարներ:

Փետրվարի 28-ին Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի «Ռուբեն Սևակ» թանգարանում տեղի է ունեցել ոգեկոչման հանդես՝ նվիրված Ռուբեն Սևակի հիշատակին:

Մարտի 31-ին օրհնությամբ Վեհափառ Հայրապետի և օժանդակությամբ Աֆոն Սուրբ լեռան ռուսական սրբավայրերի աջակցման բարեգործական հիմնադրամի՝ Մայր Աթոռի «Վաչե և Թամար Մանուկյան» մատենադարանում տեղի է ունեցել «Ավանդական արժեքներ. ժամանակակից հասարակության զարգացման հոգևոր-քարոյական ուղենիշերը» խորագրով միջազգային գիտաժողովը:

Ապրիլի 18-20-ը Ծաղկաձորի Գրողների տանը Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ, Մայր Աթոռի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի նախաձեռնությամբ, ԵՀԽ Կոր Սեղան հիմնադրամի և ՄԱԿ-ի բնակչության հիմնադրամի օժանդակությամբ տեղի է ունեցել «Երբ ԵՍ-ը դառնում է ՄԵՆՔ» խորագրով եռօրյա համաժողովը: Այն ընթացել է «Հոգևոր աջակցություն ընտանիքներին» ծրագրի շրջանակում, որի նպատակն է դպրոցներում ծնողների և աշակերտության հետ քահանաների հանդիպումների միջոցով ուղենշել ընտանեկան հիմնախնդիրների հաղթահարման միջոցները և տարաբնույթ ճգնաժամերից խուսափելու հոգևոր ճանապարհը: Համաժողովին մասնակել են շուրջ 30 հոգևորականներ, ՔԴԿ աշխատակիցներ և հյուրեր:

Մայիսի 21-ին «Թանգարանների գիշեր» միջոցառման շրջանակներում Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ Մայր Աթոռի «Ռուբեն Սևակ» թանգարանում տեղի է ունեցել գեղանկարիչ Վ. Սուրենյանցի «Աստվածամայրը Մանկան հետ» սրբապատկերի ցուցադրումը:

Նույն օրը Մայր Աթոռի «Ռուբեն Սևակ» թանգարանում ներկայացվել է բանախոսություն՝ «Օրհնություն նորանկախ Հայաստանին» խորագրով: Բանախոսն էր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Արխիմի և Թանգարանների տնօրեն Արժանապատիվ Տ. Ասողիկ քահանա Կարապետյանը:

Նույն օրը Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի ավանդատուն-թանգարանում բացվել է «Օրհնություն նորանկախ Հայաստանին» խորագրով ցուցահանդեսը:

Ցուցահանդեսին ներկայացվել են՝

ա. Անկախության հռչակման և առաջին տարիների գործընթացների հետ կապված Կաթողիկոսական դիվանի վավերագրեր և նյութեր,

բ. Երանաշնորհ Տ. Տ. Վազգեն Ա. Հայրապետի գրասեղանի Եռագույն դրոշակը,

գ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսներին տրված նորանկախ Հայաստանի պետական պարգևները,

դ. Հայոց Եկեղեցու «Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ» բարձրագույն շքանշանի երկու տարբերակ՝ պատրաստված երջանկահիշատակ Տ. Տ. Գևորգ Ե. Սուրենյանց և Տ. Տ. Գևորգ Զ. Չորեքյան Հայրապետների գահակալության տարիներին:

Մայիսի 24-ին Նորին Սրբության նախագահությամբ Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի հանդիսությունների դահլիճում տեղի է ունեցել մեծարման ցերեկույթ՝ նվիրված Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի դասախոսներ Արժանապատիվ Տ. Նիկիտ

ավագ քահանա Սարգսյանին, Պարզև Շահբազյանին ու ք.գ.դ. պրոֆեսոր Պետրոս Բեդիրյանին:

Հունիսի 13-17-ը անցկացվել է կիրակնօրյա դպրոցների ուսուցիչների համաժողով (տե՛ս էջ 40):

Հունիսի 19-ին Վեհափառ Հայրապետը մասնակցել է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի տարածքում Մայր Աթոռի, Բուշ-դյու-Ռոն նահանգի վարչական խորհրդի նախագահ Ժան-Նոել Գերինիի և «Բարձունք 5165» ֆրանսահայ բարեգործական կազմակերպության համատեղ ջանքերով հիմնադրված «Էջմիածին 13» ֆրանսիական դիսպանսերի 10-ամյակին նվիրված միջոցառմանը:

Հուլիսի 13-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի հանդիսությունների դահլիճում Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ տեղի է ունեցել «Ոսկե ծիրան» միջազգային ամենամյա կինոփառատոնի համար նախատեսված «Եղիցի լույս» մրցանակի հանձնման արարողությունը: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմից սահմանված պատվավոր մրցանակը շնորհվել է անվանի կինոռեժիսոր Ռոման Բալայանին:

Սեպտեմբերի 14-ին Վեհափառ Հայրապետի հանդիսապետությամբ տեղի է ունեցել Աշտարակի Հայորդյաց տան բացման արարողությունը: Այն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հովանու ներքո գործող յոթերորդ Հայորդյաց տունն է և հիմնադրվել է «Գուլամիրյան» հիմնադրամի միջոցներով:

Սեպտեմբերի 20-ին՝ ՀՀ անկախության 25-ամյակի առիթով, Երևանի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցում կատարվել է Հանրապետական մաթթանք (տե՛ս էջ 29): Սեպտեմբերի 24-ին՝ Ս. Գևորգ գորավարի տոնին, Նորին Սրբության նախագահությամբ, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի դահլիճում տեղի է ունեցել հանդիսություն:

Սեպտեմբերի 29-ին Նորին Սրբության հանդիսապետությամբ և ՀՀ Կրթության ու գիտության նախարար տիար Լևոն Մկրտչյանի մասնակցությամբ, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի հանդիսությունների սրահում տեղի է ունեցել «Լավագույն ուսուցիչ» ամենամյա մրցույթի 2016 թ. հանդիսավոր մրցանակաբաշխությունը:

Հոկտեմբերի 6-8-ը՝ Սրբոց Թարգմանչաց տոնին ընդառաջ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի տեսչության և «Վաչե և Թամար Մանուկյան» մատենադարանի տնօրինության նախաձեռնությամբ Մայր Աթոռում անցկացվել է «Սուրբ Գրքի հայերեն թարգմանությունն ու հրատարակությունը պատմության հոլովություն» խորագրով միջազգային գիտաժողովը՝ նվիրված Աստվածաշնչի հայերեն տպագրության 350-ամյակին:

Հոկտեմբերի 17-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի «Վաչե և Թամար Մանուկյան» մատենադարանում տեղի է ունեցել «Անցյալի պահպանություն՝ հանուն ապագայի» խորագրով հայկական գրադարանների միջազգային չորրորդ համաժողովի հանդիսավոր բացումը, որը նվիրված էր հայերեն Աստվածաշնչի առաջին տպագրության 350-ամյակին:

Նոյեմբերի 22-ին Մոսկվայի Քրիստոս Ամենափրկիչ տաճարի եկեղեցական ժողովների դահլիճում Նորին Սրբությունը ներկա է գտնվել Մոսկվայի և Համայն

Ռուսիո Կիրիլ Ա. Պատրիարքի ծննդյան 70-րդ հոբելյանական տարեդարձի առիթով կազմակերպված պաշտոնական համերգին:

8. ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2016 թվականի կարևորագույն իրադարձությունը, թերևս, Հռոմի Ֆրանցիսկոս Պապի այցն էր Հայաստան: Այս առիթով տեղի են ունեցել մի շարք միջեկեղեցական և մշակութային միջոցառումներ:

Հռոմի Սրբազան Քահանայապետ Ֆրանցիսկոս Պապը Հայաստան է ժամանել Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և ՀՀ նախագահի հրավերով հունիսի 24-26-ը:

Այցի խորագիրն էր՝ «Այց առաջին քրիստոնյա երկիր»:

Այցի ընթացքում անցկացվել են հետևյալ միջոցառումները.

- Բարիգալստյան՝ Հրաշափառի արարողություն Մայր Աթոռում
- Քաղաքավարական այց ՀՀ նախագահին և հանդիպում ՀՀ հասարակական տարբեր ոլորտների ներկայացուցիչների հետ

- Հանդիպում Մայր Աթոռի եպիսկոպոսաց դասի հետ

- Առանձնազրույց Հռոմի Պապի և Վեհափառ Հայրապետի միջև

- Այց Ծիծեռնակաբերդ

- Հռոմի Պապի կողմից մատուցված Սուրբ Պատարագ Գյումրիի հրապարակում

- Այց Գյումրիի Սուրբ Յոթ Վերք հայ առաքելական և Սրբոց Նահատակաց կաթոլիկ եկեղեցիներ

- Էկումենիկ արարողություն և Խաղաղության աղոթք Հանրապետության հրապարակում

- Հայրապետական Սուրբ Պատարագ Բաց Խորանում

- Էկումենիկ ճաշկերույթ

- Հանդիպում Հայ Եկեղեցու բարերարների հետ

- Համատեղ հայտարարության ստորագրում Մայր Աթոռում

- Աղոթք Խոր Վիրապի վանքում:

Հրավիրյալների մասնակցություն.

Հռոմի Պապի պատվիրակությունը բաղկացած էր 45 հոգուց:

Միջոցառումներին մասնակցել են Մայր Աթոռի 44 եպիսկոպոսներ և 5 առաջնորդական տեղապահ վարդապետներ, ինչպես նաև՝ ներկայացուցիչներ Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունից:

Միջոցառումներին մասնակցություն են բերել 145 բարերարներ և թեմական 40 պատվիրակներ:

Հավատացյալների մասնակցություն.

Մոտավոր հաշվարկներով հրապարակային միջոցառումներին մասնակցել են՝

Հրաշափառի արարողություն՝ 4000 մարդ,

Գյումրի քաղաքում մատուցված Ս. Պատարագ՝ 20-22.000,

Հանրապետության հրապարակում կատարված Էկումենիկ աղոթք՝ մինչև 45.000,

Կիրակնօրյա Ս. Պատարագ՝ շուրջ 17.000 մարդ, որոնցից 2.000-ը հրավիրյալներ, 8.000 ուխտավորներ և երիտասարդներ և 5-7.000 քաղաքացիներ:

Լուսաբանում.

Հավատարմագրված լրագրողներ՝ 600, որոնցից 300-ը արտասահմանյան լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներ են:

Հռոմի պապի այցի մանրամասներին անդրադարձած հեղինակավոր լրատվամիջոցներն են՝ “Associated Press”, “Reuters”, “Deutsche Welle”, BBC, “Agence France-Presse” գործակալությունները, CNN, RT, “Euronews”, “France 24”, “Al Jazeera” հեռուստաալիքները, “Washington Post”, “New York Times”, “Guardian”, “Independent”, “Wall Street Journal” թերթերը և հարյուրավոր այլ ԶԼՄ-ներ ամբողջ աշխարհից:

Անդրադարձներ ըստ երկրների՝

Իտալիա 50 և ավելի,

Գերմանիա 20 և ավելի,

Ֆրանսիա 20 և ավելի,

Ռուսաստան 20 և ավելի,

Իրան, Եգիպտոս, Լիբանան և Սիրիա 30 և ավելի,

Թուրքիա 40 և ավելի:

Մայր Աթոռի տեղեկատվական կենտրոնի կողմից նախապատրաստվել են Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հետ հարցազրույցներ “Al Mayadeen” արաբական հեռուստաընկերությանը, լիբանանյան HEBDO ամսագրին, «Ֆրանկֆուրտեր Ալմայնե ցայթունգե» թերթին և իտալական SIR լրատվական գործակալությանը:

Ապահովվել է տեղական հեռուստաընկերություններով ուղիղ եթեր հեռարձակվող միջոցառումների մեկնաբանությունը:

Այցի առիթով եկեղեցականների կողմից տրվել են 40-ից ավելի հարցազրույցներ տեղական և արտասահմանյան լրատվամիջոցներին:

Այցի օրերին Արժ. Տ. Վահրամ քին. Մելիքյանը մասնակցել է երեք ճեպագրույցների և պատասխանել լրագրողների հարցերին:

Ընթացիկ իրադարձությունների վերաբերյալ հրապարակվել են 10 հաղորդագրություններ:

Ֆրանցիսկոս պապի այցելությունից զատ՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը շարունակել է միջեկեղեցական ոլորտում իր բնականոն գործունեությունը:

Այսպես՝

Մայիսի 7-9-ը Վեհափառ Հայրապետը այցելել է Վատիկան, հանդիպում ունեցել Հռոմի Կաթոլիկ Եկեղեցու Քահանայապետ Ֆրանցիսկոս Պապի հետ: Այցի ընթացքում քննարկվել են Հայ և Կաթոլիկ Եկեղեցիների գործակցությանն առնչված հարցեր, և Նորին Սրբության կողմից Ֆրանցիսկոս Պապին ուղղվել է 2015 թվականին Հայաստանում Ցեղասպանության հիշատակի արարողություններին մասնակցելու հրավեր: Քննարկվել են նաև Վատիկանում ապրիլի 12-ին կազմակերպվող հիշատակի արարողությունների հետ կապված հարցեր:

Հունվարի 27-ից փետրվարի 3-ը Հնդկաստանի Կերալա քաղաքում տեղի ունեցած Կաթոլիկ և Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների միջև պաշտոնական աստվածաբանական երկխոսության միացյալ միջազգային համաժողովին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը ներկայացրել են Գերշ. Ս. Հովակիմ եպս. Մանուկյանը և Հոգշ. Ս. Շահե վրդ. Անանյանը: Համաժողովի մասնակիցներն առանձին հանդիպումով քննարկել են ընդհանուր խնդիրներ, որի ժամանակ Գերշ. Ս. Հովակիմ եպս. Մանուկյանը ներկայացրել է Հայոց Ցեղասպանության 100-րդ տարելիցի առիթով Մայր Աթոռում կազմակերպվելիք միջոցառումները, ինչպես նաև անդրադարձել Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի գործունեությանը՝ որպես Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի համանախագահի:

Մարտի 31-ից ապրիլի 3-ը Սշակոյթի դիվանագիտական ինստիտուտ միջազգային կազմակերպության՝ «Աջակցություն միջազգային խաղաղությանը միջկրոնական երկխոսության միջոցով» խորագիրը կրող գիտաժողովին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը ներկայացրել է Գերշ. Ս. Արմաշ եպս. Նալբանդյանը:

Մայիսի 13-14-ը ժնկում «Կրոնները հանուն խաղաղության» միջկրոնական գագաթնաժողովին մասնակցել է Ս. Արմաշ եպս. Նալբանդյանը:

Հուլիսի 2-8-ը ժնկում Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի կենտրոնական կոմիտեի հանդիպմանը մասնակցել է Գերշ. Ս. Վիգեն արք. Այբազյանը և տիկին Փոլա Տեր-Մաթոյանը:

Սեպտեմբերի 3-5-ը Ֆրեյզինգում (Գերմանիա) տեղի ունեցած՝ “Renovabis” կազմակերպության «Եկեղեցի, ԶԼՄ-ներ, հասարակական կարծիք» խորագրով միջազգային 18-րդ համագումարին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը ներկայացրել են Գերշ. Ս. Մկրտիչ եպս. Պողոսյանը և տիար Կարեն Նազարյանը:

Սեպտեմբերի 3-6-ը Իտալիայի Բոզե վանքում տեղի ունեցած «Երանի խաղաղարարներին» խորագրով կոնֆերանսին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը ներկայացրել է Ս. Ադամ քնն. Մակարյանը:

Սեպտեմբերի 7-9-ը Անտվերպում Սան Էջիդիոյի «Խաղաղությունը ապագայում» խորագրով գագաթնաժողովին մասնակցել է Գերշ. Ս. Բագրատ եպս. Գալստանյանը:

Հոկտեմբերի 29-ին Գևորգ Զ. Չորեքյանի անունը կրող շենքում տեղի է ունեցել «Քաղաքացիական հասարակության դերը հակամարտությունների խաղաղ կարգավորման գործընթացում» խորագրով կլոր սեղան-քննարկում:

Նոյեմբերի 18-19-ը Վիեննայում տեղի է ունեցել «Միբիայում և Իրաքում տիրող իրավիճակը և կրոնների երկխոսությունն ու դրա անհրաժեշտությունը» խորագրով հանդիպում, որին մասնակցել է Ս. Արմաշ եպս. Նալբանդյանը:

Դեկտեմբերի սկզբին տեղի է ունեցել Եկեղեցիների եվրոպական կոնֆերանսի Ղեկավար մարմնի «Կրոնական փոքրամասնությունների հալածանքը Մերձավոր Արևելքի տարածաշրջանում» խորագրով հերթական նիստը: Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը ժողովին ներկայացնում էր ԵԵԿ-ի ղեկավար մարմնի անդամ Գերշ. Ս. Եզնիկ արք. Պետրոսյանը:

Վերոհիշյալներից գատ, Մայր Աթոռի ներկայացուցիչները մասնակցություն են ունեցել միջեկեղեցական բազում այլ ժողովների:

9. ՀՈԳԵՎՈՐ-ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մայր Աթոռի հոգևոր-կրթական հաստատություններում ընդհանուր թվով ուսանում են 243 սաներ, որից՝ 100-ը Գևորգյան հոգևոր ճեմարանում, 79-ը՝ Սևանի Վազգենյան հոգևոր դպրանոցում, 34-ը՝ Հառիճավանքի Թրքանճյան ընծայարանում, 30-ը՝ Քահանայից պատրաստման եռամյա լսարանում: Գևորգյան հոգևոր ճեմարանում սովորում է նաև ազգությամբ սերբ 1 ուսանող:

Մայր Աթոռի հոգևոր-կրթական հաստատությունների վերատեսուչն է Գերշ. Տ. Գևորգ եպս. Սարոյանը: Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի տեսուչն է Հոգշ. Տ. Գաբեղին վրդ. Համբարձումյանը:

ա. *Գևորգյան հոգևոր ճեմարանում* ուսանում է 100 սան: Ճեմարանում դասավանդում է 69 դասախոս. նրանցից 42-ը աշխարհական են (9 դոկտոր, 21 թեկնածու, 6 մագիստրոս, 6-ը գիտական աստիճան չունեն), իսկ 27-ը՝ հոգևորական (3 թեկնածու, 18 մագիստրոս, 1 բակալավր, 5-ը գիտական աստիճան չունեն):

Անցյալ տարվա հոկտեմբերի 7-ին ՀՀ ԿԳՆ կողմից Գևորգյան հոգևոր ճեմարանին շնորհվել է ասպիրանտական կրթություն իրականացնելու արտոնագիր, որով ճեմարանն անցել է եռաստիճան կրթական համակարգի: Աշխատանքներ են տարվում 2017-2018 ուստարվա սկզբին ասպիրանտուրայի դասընթացներն սկսելու ուղղությամբ: ԳՀՀ բակալավրիատի շրջանավարտները, պետական քննության հետ մեկտեղ, արդեն պաշտպանում են նաև ավարտական աշխատանք:

Անցյալ տարում ևս շարունակվել է լույս տեսնել Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի էլեկտրոնային պարբերականը, որտեղ հրապարակվել են ճեմարանի սաների հեղինակած գիտահանրամատչելի և քարոզչական բնույթի ստեղծագործություններ, ինչպես նաև ներկայացվել են ճեմարանական լուրերը:

Ճեմարանականների համար կազմակերպվել են համերգներ և դասախոսություններ՝ աստվածաբանական, հայագիտական, պատմաբանասիրական և այլ թեմաներով: Սաները նաև առիթ են ունեցել մասնակցելու արտաճեմարանական հանդիսությունների:

բ. *Քահանայից պատրաստման լսարանի* տեսուչն է Հոգշ. Տ. Ներսես վարդապետ Խալաթյանը:

Քահանայից պատրաստման լսարանում ուսանում է 30 սան:

Անցյալ տարում ուսումն ավարտել են Գ. լսարանի 5 սաներ: Նրանցից 2-ը հոկտեմբերի 23-ին ձեռնադրվել են ամուսնացյալ քահանա և ծառայության նշանակվել Հայաստանյայց Եկեղեցու թեմերում:

գ. *Սևանի Վազգենյան հոգևոր դպրանոցի* տեսուչն է Հոգշ. Տ. Հարություն արք. Կիրակոսյանը: Դպրանոցում ուսանում է 79 սան:

Դպրանոցում դասավանդում են 31 դասախոսներ՝ 8 հոգևորական և 23 աշխարհական, (3 դոկտոր, 15 թեկնածու, 7 մագիստրոս, 6-ը աստիճան չունեն): Դասերին զուգահեռ կազմակերպվել են տարբեր դասախոսություններ, ուխտագնացություններ, միջոցառումներ և հանդիպումներ երիտասարդական միություն-

ների, ուսանողների, հոգևոր, հասարակական և մշակութային գործիչների հետ: Դրանցից հատկապես առանձնանում են՝

Հունիսի 27-ին Վազգենյան հոգևոր դպրանոցի սաները Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և Հռոմի Ֆրանցիսկոս Պապի՝ Խոր Վիրապի վանք կատարած այցելության ժամանակ հանդես են եկել մի քանի հոգևոր երգերի կատարումներով:

Հուլիսի 4-ին Վազգենյան հոգևոր դպրանոցում հյուրընկալվել են Նյու Յորքի Ս. Վլադիմիր օրթոդոքս ճեմարանի տեսուչ Տիար Ջոն Բեռն ու Նյու Յորքի Ս. Ներսես ճեմարանի տեսուչ արժ. Տ. Մարտիրոս ավագ քին. Չևյանը: Հյուրերը ներկայացրին իրենց ճեմարանները, որից հետո պատասխանեցին դպրանոցի սաների հարցերին:

Հոկտեմբերի 10-ին Աստվածաշնչի հայերեն տպագրության 350-ամյակին նվիրված միջոցառումների շրջանակում Սևանի Վազգենյան հոգևոր դպրանոցում կազմակերպվել է բանախոսություն՝ «Հայերեն Աստվածաշնչի քննական բնագրի պատրաստման փորձեր» թեմայով, որով հանդես է եկել Գերմանիայի Էռլանգենի համալսարանի փիլիսոփայության ֆակուլտետի դեկան պրոֆեսոր Խաչիկ Գազերը:

դ. Հատիճի Թրքանճյան ընծայարանի տեսուչն է Հոգշ. Տ. Նշան արդ. Հմայակյանը: Ընծայարանում դասավանդում են 22 դասախոսներ՝ 5 հոգևորական (բոլորն էլ մագիստրոս) և 17 աշխարհական: Ընծայարանն ունի 34 սան: Ծրագրային առարկաների ուսուցմանը զուգահեռ սաները սերտում են նաև քրիստոնեական, հոգևոր երաժշտություն և հոգևոր այլ առարկաներ:

10. ԲԱՐՈՁՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Անցյալ տարում Մայր Աթոռ շարունակել է քարոզչական ընդգրկուն գործունեություն իրականացնել ազգային մեր կյանքի տարբեր ոլորտներում՝ հանրակրթության, երիտասարդության շրջանում, հայորդյաց տներում, զինված ուժերում և քրեակատարողական հիմնարկներում, ինչպես նաև իր հովանու ներքո գտնվող Ս. Հռիփսիմե, Ս. Գայանե, Խոր Վիրապ, Սևանա և Գեղարդա վանքերում, Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցում:

ա. Հանրակրթական ոլորտ

ա.1 Նախադպրոցական

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Արևադաշտի «Էօրնեկեան» մանկապարտեզը շարունակել է իր բնականոն գործունեությունը:

Մանկապարտեզում աշխատում են 3 մանկավարժներ, 11 վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ: Մանկապարտեզ հաճախում են 2,5-5 տարեկան 45 սաներ՝ 25 աղջիկ և 20 տղա, գործում է 2 խումբ:

Առօրյա գործունեությանը զուգահեռ կազմակերպվել են միջոցառումներ՝ նվիրված Սուրբ Ծննդին, ՀՀ Բանակի օրվան, Տյառնընդառաջին, Մայրության և գեղեցկության տոնին, Ծաղկազարդին, Սուրբ Հարությանը, Համբարձմանը և աշնանը:

Մանկապարտեզում կատարվել են մասնակի վերանորոգման աշխատանքներ, ձեռք են բերվել տեխնիկական և ուսումնական նյութեր, կրթադաստիարակչական գրականություն:

Բացի «Էօրնեկյան» մանկապարտեզից՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը իր ծառայությունն է բերել ՀՀ տարածքում գործող այլ նախադպրոցական հաստատություններում:

Այսպես՝

Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում շարունակվել են ձևավորվել հոգևոր անկյուններ, մանկավարժներին տրամադրվել են եկեղեցական տոներին նվիրված միջոցառումների սցենարներ՝ խրախուսելով եկեղեցական տոների նշումը մանկապարտեզներում: ԲԴԿ աշխատակիցները մասնակցել են մանկապարտեզներում կազմակերպվող տարաբնույթ միջոցառումներին՝ հատկապես Ս. Ծնունդին, Ծաղկազարդին և Ս. Հարությանը նվիրված ցերեկույթներին, որոնք ավանդաբար նշվում են գրեթե բոլոր նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում:

ՀՀ մի քանի տարածաշրջաններում կազմակերպվել են սեմինարներ և հոգևոր գրույցներ մանկապարտեզների տնօրենների, դաստիարակների և ծնողների համար, ինչպես նաև կատարվել են մանկապարտեզների օրհնության կարգեր:

ա.2 Միջնակարգ

«Էօրնեկյան» հանրակրթական դպրոցը անցյալ տարում ևս շարունակել է իր բնականոն գործունեությունը:

«Էօրնեկյան» հանրակրթական դպրոցի ընթացիկ գործունեությունը կազմակերպվել է հոգաբարձուների խորհուրդի կողմից՝ հաստատված աշխատանքային պլանի համաձայն: Տարեսկզբին դպրոցում ձևավորվել է 17 դասարան՝ 254 աշակերտով. նոր ուսումնական տարվա սկզբին ձևավորվել է 18 դասարան՝ 282 աշակերտով: Տարվա ընթացքում դպրոցում աշխատել են 41 մանկավարժներ և 18 ուսումնասօժանդակ աշխատողներ:

«Ջինիշյան հիշատակի հիմնադրամի» աջակցությամբ 2016 թ. հուլիսի 25-ից մինչև օգոստոսի 1-ը դպրոցի 57 աշակերտներ և 9 մանկավարժ-շոկատավարներ ընդգրկվել են Հանքավանի «Ջեփյոտ» ամառային ճամբարում, որին մասնակցել են նաև Երևանի Գևորգ Էմինի անվան թիվ 182 ավագ դպրոցի աշակերտներն ու մանկավարժները:

Դպրոցի աշակերտներից 30-ը սոցիալապես անապահով են: Աշակերտները Մայր Աթոռից սոցիալական օգնություն են ստացել:

Տարվա ընթացքում աշակերտները մասնակցել են մի շարք հանրապետական և միջազգային հեղինակավոր մրցույթների, փառատոների և ֆորումների՝ դպրոց բերելով բազմաթիվ դիպլոմներ, պատվոգրեր, մեդալներ և մրցանակներ: Իրականացվել են բազմաթիվ միջոցառումներ՝ հայրենագիտական ճամփորդություններ, հեռուստամրցույթներ, բանավեճեր, կինոդիտումներ, քննարկումներ, սպորտանդիաներ, հյուրընկալումներ, ցուցահանդեսներ, ցուցապատառների մրցույթներ: Մեծ Պահքի շրջանում աշակերտները մանկավարժների և ծնողների

հետ Էջմիածնի Ս. Աստվածածին Եկեղեցում մասնակցել են խոկման արարողությանը: Աշակերտները դասարանային հերթականությամբ Մայր Տաճարում մասնակցել են նաև կիրակնօրյա Ս. Պատարագներին:

ՀՀ տարածքում գործող հանրակրթական դպրոցներում Մայր Աթոռը շարունակել է իր գործունեությունը:

Այսպես՝

ՀՀ դպրոցներում անցկացվել է Հայ Եկեղեցու պատմություն առարկայի օլիմպիադան, որի հանրապետական փուլի մասնակից բոլոր 115 աշակերտներին և մրցանակակիրներին տրամադրվել են հոգևոր գրականություն և պատվոգրեր:

Հոգևորականներն ու ՔԴԿ աշխատակիցները պարբերական հանդիպումներ են ունեցել ավագ դասարանների աշակերտների և նրանց ծնողների հետ, կազմակերպվել են նաև թեմատիկ սեմինարներ Հայ Եկեղեցու Պատմության առարկայի ուսուցիչների հետ: Իբրև ծրագրային նոր ուղղություն՝ իրականացվել են փորձի փոխանակման հանդիպումներ՝ նպատակ ունենալով ծրագրի հաջողության մասին իրազեկել այլ շահագրգիռ անձանց:

Ծրագրի շրջանակներում կայացել են կյոթ սեղան-քննարկումներ՝ ընտանեկան խնդիրներով զբաղվող պետական կառույցների և հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների ներգրավմամբ, պատրաստվել են երեք տեսանյութեր, որոնք վերաբերում են ընտանեկան ներդաշնակ հարաբերություններին:

Մեծ Պահքի շրջանում իրականացվել են այցելություններ մի քանի տարածաշրջաններ և խոկման արարողություններ՝ Հայ Եկեղեցու պատմության ուսուցիչների մասնակցությամբ:

2016-2017 ուստարում ՀՀ հանրակրթական դպրոցներում Հայոց եկեղեցու պատմություն առարկան փորձաշրջանով ներդրվել է ՀՀ 83 դպրոցների 2-4-րդ դասարաններում, որոնց աշակերտները ապահովվել են Հայ Եկեղեցու պատմության դասագրքերով: Առարկան դասավանդող ուսուցիչների համար պարբերաբար կազմակերպվել են սեմինարներ՝ նրանց փոխանցելու համապատասխան գիտելիքներ և հմտություններ առարկայի դասավանդումը հաջողությամբ իրականացնելու համար: Հայ Եկեղեցու պատմություն առարկան տարրական դասարաններում դասավանդող ուսուցիչների մասնակցությամբ ապրիլին երկու հանդիպմամբ կազմակերպվել է քննարկում և իրականացվել գնահատում:

Աստվածաշնչի հայերեն տպագրության 350-ամյակի առիթով ՔԴԿ տարածաշրջանային պատասխանատուների համակարգմամբ ՀՀ մի շարք տարածաշրջաններում կազմակերպվել են դասախոսություններ, համաժողովներ, քննարկումներ և ցուցահանդեսներ ուսուցիչների և աշակերտների մասնակցությամբ:

Ուսումնական տարվա ընթացքում ՔԴԿ աշխատակիցները մասնակցել են դպրոցներում տարբեր առիթներով կազմակերպված գրական, գեղարվեստական և հոգևոր միջոցառումների, ինչպես նաև անցկացրել են հանդիպումներ մանկավարժների և աշակերտների հետ:

Կալկաթայի հայոց մարդասիրական ճեմարանի նախապատրաստական դասարանից մինչև 10-րդ դասարանի աշակերտները 42-ն են (15 աղջիկ և 27 տղա), որոնցից 36-ը Հայաստանից են, 4-ը՝ Իրանից և 2-ը՝ Հնդկաստանից:

Անցյալ տարի ճեմարանի ուսուցչական կազմը համալրվել է նոր անդամներով: Այստեղ շարունակում են դասավանդել Հայաստանից ժամանած ուսուցիչներ:

Անցած տարում կրթօջախն ապրել է իր բնականոն կյանքով, իրականացվել են շինարարական-վերանորոգչական աշխատանքներ:

Անցյալ տարվա ընթացքում ճեմարանում իրականացվել են տարաբնույթ միջոցառումներ՝ խթանելով աշակերտների գեղագիտական դաստիարակությունն ու զարգացումը: Այս նպատակով կազմակերպվել են նաև ուխտագնացություններ և հիշարժան հանդիպումներ:

Ինչպես վերը նշեցինք, հոկտեմբերի 6-ին Նորին Սրբության հանդիսապետությանը տեղի է ունեցել Դավթյան օրիորդաց դպրոցի նոր մասնաշենքի հիմնարկերի արարողությունը:

ա.3 Կիրակնօրյա

“World Vision” բարեգործական կազմակերպության աջակցությամբ 2016 թ. հունիսի 13-17-ը Աղվերանում իրականացվել է կիրակնօրյա կրթօջախների ուսուցիչների՝ Ս. Պատարագի խորհրդին նվիրված հնգօրյա համաժողով, որին մասնակցել են շուրջ 100 մանկավարժներ: Ծրագրի շրջանակներում կազմակերպվել է ուխտագնացություն դեպի ԺԲ. դարի՝ Չորրուտի վանքի Ս. Աստվածածին խոնարհված եկեղեցի, ուր մատուցվել է Սուրբ և Ամմահ Պատարագ:

Անցյալ տարի Տավուշի թեմում շարունակվել են իրականացվել «Մեկ համայնք, մեկ դպրոց» ծրագրի՝ ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացները:

բ. Քարոզչություն երիտասարդության շրջանում

Անցյալ տարի Հայ Եկեղեցու Երիտասարդաց Միավորումը (ՀԵԵՄ), որ համախմբում է թեմական երիտասարդական խորհուրդներին, կազմակերպել է տարբեր գիտաժողովներ և ուխտագնացություններ Հայաստանի սրբավայրեր: Մասնակցություն է ունեցել տարբեր բարեգործական, հասարակական միջոցառումներին, շարունակել է իրականացնել «Ճանաչենք մեր Եկեղեցին» ծրագիրը: Միաժամանակ շարունակվել է ՀԵԵՄ կանոնադրության նախագծի լրամշակումը:

Հռոմի Ֆրանցիսկոս Պապի՝ Հայաստան այցելության շրջանակներում գրասենյակի նախաձեռնությամբ թեմական և համալսարանական բազմաթիվ երիտասարդներ ներգրավվել են միջոցառումներում:

գ. Հայորդյաց տներ

Մայր Աթոռի քարոզչությունն իրականացվել է նաև 7 Հայորդյաց տների (Էջմիածին, Աշտարակ, Գյումրի, Վանաձոր, Երևանում՝ Նորք, Մալաթիա և Արաբկիր) և Մանրանկարչության արվեստի կենտրոնի միջոցով:

Էջմիածնի հայորդյաց տուն՝ 30 դասարան, որոնցում ուսանել է 600 սան.

Գյումրու հայորդյաց տուն՝ 7 դասարան, որոնցում ուսանել է 178 սան.

Աշտարակի հայորդյաց տուն՝ 14 դասարան, 310 սան.

Վանաձորի հայորդյաց տուն՝ 12 դասարան, 350 սան.

Նորքի հայորդյաց տուն՝ 34 դասարան և 5 համույթ, 791 սան.

Մալաթիայի հայորդյաց տուն՝ 17 դասարան, 351 սան.

Արաբկիրի հայորդյաց տուն՝ 24 դասարան, 549 սան.

Մանրանկարչության արվեստի կենտրոն՝ 3 դասարան, 60 սան:

Հայորդյաց տներում, ուր հաճախել են շուրջ 3067 երեխաներ, կազմակերպվել են բազմաբնույթ մեծ և փոքր միջոցառումներ, ցուցահանդեսներ, համույթների մենահամերգներ, հանդիսություններ, մրցույթներ և այլ միջոցառումներ: Սաները հանդես են եկել բազմապիսի միջոցառումներով՝ նվիրված ազգային-եկեղեցական և պետական տոներին:

Տարվա ընթացքում բոլոր հայորդյաց տներում միասին իրականացվել է 266 միջոցառում:

դ. ՀՀ Զինված Ուժեր

ՀՀ Զինված ուժերում (ԶՈՒ) ծառայում են թվով 51 հոգևոր սպասավորներ՝ 1 եպիսկոպոս, 2 արեղա, 11 քահանա և 38 սարկավագ: ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր սպասավորությունը արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով գումարվում են եռամսյա ժողովներ, որտեղ հոգևոր սպասավորները կիսվում են իրենց խնդիրներով և ստանում նոր հանձնարարականներ:

Ս. Ծննդյան և Աստվածահայտնության տոնին հաջորդող օրերին՝ հունվար ամսվա ընթացքում, Մայր Աթոռի ջրօրհնյաց խաչը տարվել է Հայաստանի և Արցախի գործառնալի, որով օրհնվել են ողջ սահմանները: Զինվորներին Ս. Ծննդյան տոնի խորհրդին հաղորդակից դարձնելու նպատակով կատարվել են տոնական միջոցառումներ և ջրօրհնյաց արարողություններ:

ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր առաջնորդության խնդրանքին ընդառաջ՝ Հայաստանի աստվածաշնչային ընկերությունը հաշվետու տարում ևս հրատարակել և տրամադրել է Նոր Կտակարաններ և «Աստվածաշնչի պատգամը. Աստվածաշնչային ընթերցումներ զինվորի համար» (Ս. Էջմիածին, 2013թ.) գիրքը, որը գորակոչերին զուգահեռ, ըստ նորակոչիկների թվաքանակի, բաշխվել են գործառնալի: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է ՀՀ զինված ուժերն ապահովել վերոնշյալ հոգևոր գրականությամբ: Գրքերը տրվել են սպաներին ու ենթասպաներին՝ որպես անձնական, իսկ զինվորներին կողապահարանների քանակով՝ որպես գործառնալի գույք՝ նպատակ ունենալով ՀՀ զինված ուժերի գործառնալի անձնակազմին ամրացնել քրիստոնեաբարոյական սկզբունքներով, նրանց մեջ ամրապնդել ճշմարիտ քրիստոնեական հավատը:

Հունվարի 27-ին ՀՀ զինված ուժերի բարձրագույն սպայական կազմը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում մասնակցել է Ս. Պատարագին: Հայոց բանակի կազմավորման տոնի կապակցությամբ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գաբեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հայրապետական սրբատառ կոնդակով «Ս. Ներսես Շնորհալի» հայրապետական շքանշանով պարգևատրվել են բարձրաստիճան սպաներ:

Հունվարի 28-ին Հայոց բանակի կազմավորման օրվա կապակցությամբ բոլոր զորամասերում կատարվել են տոնական միջոցառումներ, որին հավուր պատշաճի իրենց մասնակցությունն են բերել զորամասերի հոգևորականները:

2016 թվականի հունվար ամսից շարունակվել է Հայաստանի հանրային ուղիղի օժանդակությամբ ձայնագրվող «Ձայն զորականաց»՝ հոգևոր թեմաներով ուղիղհաղորդաշարը՝ ՀՀ Զինված ուժերի զորամասերի ուղիղների համար: Այդ ուղիղհաղորդումները պատրաստվում են ամբողջ տարվա համար և նախատեսված են շաբաթը մեկ կամ երկու անգամ զորամասերի ուղիղկապով եթեր հեռարձակվել:

2016 թ. փետրվարի 1-5-ը Լյուբլյանայում տեղի ունեցած ՆԱՏՕ-ի և Եվրոպական բանակի հոգևոր առաջնորդների 27-րդ միջազգային կոնֆերանսին մասնակցել է ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր առաջնորդ Գերշ. Տ. Վրթանես եպս. Աբրահամյանը:

Փետրվար ամսվա ընթացքում Սրբոց Դևոնյանց քահանայից և Ս. Վարդանանց տոների կապակցությամբ զորամասերում կազմակերպվել են միջոցառումներ:

Մարտ ամսին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում տեղի է ունեցել 2016 թվականի ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր սպասավորների առաջին եռամսյա ժողովը, որտեղ բանակային կորպուսների և միավորումների Ավագ գնդերեցները հանդես են եկել հաշվետու զեկույցով, այնուհետև քննարկվել են հաջորդ եռամսյակի ընթացքում կատարվելիք ծրագրային հարցերը:

Մարտի 20-27-ն ընկած ժամանակահատվածում տարբեր զորամասերի զինվորականներ և զինվորներ, հոգևոր սպասավորների առաջնորդությամբ, զորամասերին մոտ գտնվող եկեղեցիներում մասնակցել են Ծաղկազարդի, Ավագ Շաբաթվա և Զատիկի արարողություններին:

Մարտի 28-ին Պաշտպանության նախարարությունում տեղի է ունեցել կոնֆերանս «ՀՀ ԶՈՒ կառավարման արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումները, առկա խնդիրներն ու դրանց լուծման ուղիները» թեմայով, որին մասնակցել է Գերշ. Տ. Վրթանես եպս. Աբրահամյանը:

ՀՀ Պաշտպանության նախարարության հետ համատեղ պատրաստվել է աղանդավորության, ինչպես նաև ենթամշակույթների ազդեցության տակ գտնվող զինծառայողների հայտնաբերման և նրանց հետ տարվող համալիր աշխատանքների ծրագիր՝ համագործակցելով տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հանրակրթական դպրոցների, իրավապահ մարմինների և Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու թեմերի հոգևորականների հետ՝ նպատակ ունենալով մանրակրկիտ ուսումնասիրել զինապարտների նախագորակոչային ցուցակներում գրանցվածների կրոնական ուղղվածությունը, բացահայտել աղանդավորներին, ենթամշակույթների ներկայացուցիչներին, աղանդների քարոզչության ազդեցության տակ գտնվողներին:

Ապրիլյան քառօրյա պատերազմի ընթացքում ՀՀ ԶՈՒ գնդերեցները եղել են առաջնագծում իրենց զինվորի կողքին, ինչպես նաև պատերազմից հետո կազմակերպվել են մի շարք բարեգործական ծրագրեր՝ ի նպաստ գոհվածների և վիրավորների ընտանիքների:

Մայիսի 5-9-ը, ԼՂՀ-ում մայիսյան եռատոնի առիթով կազմակերպված միջոցառումների շրջանակում, հայոց բանակի պահապան Աշոտ Երկաթի Ս. Խաչը տարվել է սահմանային գորամասեր, և մարտական դիրքերում կատարվել է օրհնության կարգ:

Մայիսի 15-21-ը ՀՀ ԶՈւ հոգևոր առաջնորդությունը հյուրընկալել է Մոսկվայի պատրիարքության, Ոսկրախնայի Ուղղափառ Եկեղեցու՝ Ոսկրախնայի զինված ուժերի և զորամիավորումների հետ համագործակցության Սինոդալ բաժնի նախագահ մետրոպոլիտ Ավգաձինի գլխավորած պատվիրակությանը:

Մատուռ կամ եկեղեցի ունեցող զորամասերում բանակի քահանաների մասնակցությամբ կատարվել են ժամերգություններ և Ս. Պատարագներ:

Մեպտեմբերի 5-ին ՊՆ վարչական համալիրում տեղի է ունեցել հանդիպում ՀՀ ԶՈՒ հոգևոր սպասավորների և Անգլիայից ժամանած բրիտանական բանակի հոգևոր սպասավորներ Ջերեմի Քլարքի և Ջեն Ռանսոմի միջև:

Մեպտեմբերի 21-ին ՀՀ Զինված ուժերի հոգևոր առաջնորդության գնդերեցները և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանները մասնակցել են ՀՀ անկախության 25 ամյակին նվիրված զորահանդեսին:

Բանակում ծառայող գնդերեցները պարբերաբար մասնակցել են ՀՀ պաշտպանության նախարարությունում և ԼՂՀ պաշտպանության բանակում անցկացվող խորհրդակցություններին:

Տարվա ընթացքում ԶՈՒ հոգևոր առաջնորդը այցելել է զորամասեր, որտեղ ծառայություն են իրականացնում գնդերեցները, մոտիկից ծանոթացել նրանց ծառայությանը, ինչպես նաև մասնակցել կարևոր միջոցառումներին:

Տարեվերջը ՀՀ զինված ուժերի ծառայության մեջ նշանավորվել է Վեհափառ Հայրապետի և ՀՀ նախագահի՝ սահմանային գորամաս այցելությամբ:

Լ. Քրեակատարողական հիմնարկներ

Քրեակատարողական 11 հիմնարկում հոգևոր սպասավորություն են բերում 7 հոգևորականներ՝ 1 արեղա, 5 քահանա, 1 սարկավագ:

Ըստ նախապես կազմված ծրագրի՝ յուրաքանչյուր ՔԿ հիմնարկ կատարվել է շաբաթվա կտրվածքով առնվազն մեկ, առավելագույնը երեք այցելություն: Բանտային կառույցներում հոգևոր առաքելությունն իրականացվել է Մայր Աթոռի ՔԿ հիմնարկների հոգևոր սպասավորության բաժնի երկու և թեմական ինը հոգևորականներով:

«Արմավիր» ՔԿ հիմնարկի երկրորդ տեղամասում, ձեռամբ Տ. Արտակ եպս. Տիգրանյանի, օծվել է Ս. Պայծառակերպություն մատուռը՝ նախատեսված ազատագրված 200 անձանց և աշխատակիցների համար: Միաժամանակ կատարվել են Ս. Մկրտության և Ս. Պսակի արարողություններ, որոնց նախորդել են նախապատրաստական աշխատանքներ: Ազգային և եկեղեցական տոներին մատուցվել են պատարագներ, և կատարվել են արարողություններ:

Դատապարտյալների կամ նրանց հարազատների կողմից Վեհափառ Հայրապետին հասցեագրված ավելի քան 21 նամակներ ստացել են համապատասխան արձագանք:

ՔԿ հիմնարկների մեկուսարանները և գրադարանները որպես գույք ստացել են ՀՀ Աստվածաշնչային ընկերության պատրաստած «Նոր Կտակարան» և «Սաղմոսներ» հրատարակությունը: Բոլոր հիմնարկները պարբերաբար ստացել են «Քրիստոնյա Հայաստան», «Շողակն», իսկ «Վանաձոր» ՔԿ հիմնարկը՝ նաև «Հայրենիք և եկեղեցի» երկշաբաթաթերթերի բոլոր համարները: Դատապարտյալներին և աշխատողներին բաժանվել են գրականի աղոթագրքեր, սրբապատկերներ և փայտյա օրհնված խաչեր: Գրականությամբ (մոտ 150 գիրք) ապահովվել է «Արմավիր» ՔԿ հիմնարկի նորած Ս. Պայծառակերպություն մատուռի գրադարանը: Գրականությամբ համարվել են նաև մյուս հիմնարկների գրադարանները (մոտ 100 գիրք):

2016 թ. Մայր Աթոռ են դիմել 43 նախկին դատապարտյալ զանազան խնդրանքներով՝ հոգևոր խնամքի, աշխատանքի տեղավորման, նյութական օժանդակության, իրավաբանական խնդիրներով, որոնց ցուցաբերվել է աջակցություն ըստ կարելիության:

զ. Վանքապատկան եկեղեցական կառույցներ

Անցյալ տարում իրենց հոգևոր գործունեությունն են իրականացրել Ս. Խոր Վիրապի, Ս. Հռիփսիմեի, Ս. Գայանեի, Ս. Շողակաթի, Ս. Գեղարդավանքի և Ս. Սևանավանքի վանական համալիրները, Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցին և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Ս. Վարդան և Ս. Հովհաննես մատուռ-մկրտարանը: Կառույցներում կանոնավորապես կատարվել են ծիսապաշտամունքային արարողություններ: Վանքերում բազմամարդ ուխտագնացություններով և մասունքների դուրս բերումով մատուցվել է Ս. Պատարագ, և մեծ շուքով նշվել են տվյալ սրբերի հիշատակության օրերը:

Մայր Աթոռում, հիշյալ վանքերում և Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցում անցնող տարվա ընթացքում արձանագրվել են 5343 մկրտություն և 1793 պսակադրություն:

Ս. Խոր Վիրապ՝ մկրտվել է 856 հոգի, կատարվել է 258 պսակադրություն:

Ս. Հռիփսիմե՝ մկրտվել է 474 հոգի, կատարվել է 469 պսակադրություն:

Ս. Գայանե՝ մկրտվել է 671 հոգի, կատարվել է 755 պսակադրություն:

Ս. Շողակաթ՝ մկրտվել է 184 հոգի, կատարվել է 64 պսակադրություն:

Ս. Գեղարդավանք՝ մկրտվել է 882 հոգի, կատարվել է 121 պսակադրություն:

Ս. Սևանավանք՝ մկրտվել է 208 հոգի, կատարվել է 59 պսակադրություն:

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցի՝ մկրտվել է 224 հոգի, կատարվել է 67 պսակադրություն:

Ս. Վարդան և Ս. Հովհաննես մատուռ-մկրտարան՝ մկրտվել է 1844 հոգի:

Ս. Գայանե վանքում այսօր ապրում և իրենց օգտակար ծառայությունն են բերում 5 միանձնուհիներ:

է. Հրատարակչական

Հավատացյալների հոգևոր կարիքները հոգալու նպատակով՝ համապատասխան գրականության լույս ընծայումով արդյունավետ քարոզչություն է իրականացնում Մայր Աթոռի Հրատարակչական բաժինը:

Անցյալ տարում բաժնի կողմից իրականացվել են օտար լեզուներից և գրաբարից թարգմանությունների, եկեղեցագիտական, հայագիտական, մեկնողական գրականության, ինչպես նաև քրիստոնեական բարոյագիտական, ուսուցողական գրքույկների հրատարակություններ: Հրատարակվել են՝ «Թիֆլիսի Հայկական Սուրբ Սուրբ Գևորգ և Սուրբ Նշան եկեղեցիները» (Արմեն Ասատրյան), «Սալավենի օրագիրը» (թրգմ.՝ Պ. Շահբազյան), «Խորհրդատետր Սրբոց Պատարագի ըստ ծիսի Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու Հայաստանյայց» (հրատ. Արտակ եպս. Տիգրանյան), «Վարդապետը Հայոց Հիսիսային կողմանց» (թրգմ. Հրաչ Բայրամյան), «Ուսումն Ս. Գրոց (Ներածություն): Նախաձեռնարկ հոգևոր դպրանոցների և Ս. Գրքի ընթերցասերների համար», «Սուրբ Հայրերի վարքն ու կենցաղավարությունը» (թրգմ.՝ Շահե ծ. վրդ. Անանյան, Սիրանուշ Գրիգորյան, Վաղարշակ Թանգամյան), Ерванд Отъян, Проклятые годы. 1914-1919 (Личные воспоминания) (թրգմ.՝ Հ. Մադոյան) և այլն: Անցյալ տարում տպագրության է հանձնվել 16 անուն գիրք:

Առավել լայն լսարանի համար քարոզչություն է իրականացվում «Էջմիածին» ամսագրի, «Քրիստոնյա Հայաստան» երկշաբաթաթերթի, ինչպես նաև համացանցի, հեռուստա-ռադիո հաղորդաշարերի, «Շողակաթ» ու «Լույս» հեռուստաընկերությունների միջոցով:

Է.1 «Էջմիածին» կրոնագիտական-հայագիտական հանդես

«Էջմիածին» կրոնագիտական-հայագիտական հանդեսը 2016 թվականին պատշաճ կերպով անդրադարձել է օրվա կարևորագույն խնդիրներին, եկեղեցական բոլոր տոներին ու արարողություններին, հովվապետական այցելություններին, հորելյաններին: Ամսագրում տպագրվել են կրոնագիտական, հայագիտական, պատմաբանասիրական տասնյակ արժեքավոր հոդվածներ:

Հանդեսը հանգամանորեն անդրադարձել է նաև Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու համար մեծ կարևորություն ունեցող Հոռմի Սրբազան Քահանայապետ Ֆրանցիսկոս Պապի Հայաստան այցին:

Պարբերաբար տպագրվել են Հայրապետական կոնդակներն ու օրհնության գրերը, պաշտոնական հաղորդագրությունները, հոգևորականների քարոզները, գրախոսություններն ու հաղորդումները:

Հաշվետու տարում հանդեսում տպագրվել են միջնադարյան արժեքավոր մի շարք անտիպ բնագրեր, մեկնություններ, մատենագիտական նյութեր, ինչպես նաև հնագիտական պեղումների, եկեղեցական վիմագրության և որմնանկարչության մասին հոդվածներ:

Է.2. «Քրիստոնյա Հայաստան» երկշաբաթաթերթ

«Քրիստոնյա Հայաստան» երկշաբաթաթերթը 2016 թվականին կանոնավոր կերպով լույս է ընծայել տարվա բոլոր 24 համարները:

Պարբերաբար տպագրել է Մայր Աթոռի տեղեկատվական համակարգի տրամադրած բոլոր լրատվական նյութերը, Վեհափառ Հայրապետի պատգամներն ու ուղերձները, թեմերի, ՔԴԿ-ի տրամադրած նյութերը, տոնախոսականներ, քարոզչական նյութեր և այլն: Թերթի համարներում շարունակաբար տպագրվել

են կրոնական, գրականագիտական, լեզվաբանական, պատմական, արվեստաբանական ու հրապարակախոսական բազում հոդվածներ, որոնց թվում՝ նաև մեծ Եղեռնին վերաբերող նյութեր և գիտական ուսումնասիրություններ: Զգալի են եղել օտարագիր հայ գրողներին և նրանց ստեղծագործություններին անդրադարձած գրականագիտական հոդվածները:

ը. Տեղեկատվական համակարգ

2016 թ. Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Տեղեկատվական համակարգի կողմից կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

- Պատրաստվել է 254 հաղորդագրություն և 244 մամուլի տեսություն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի համար,

- Հայաստանի Հանրային ռադիոյով հեռարձակվել է «Ավետիս» երիտասարդական ծրագրի 55 ռադիոհաղորդում,

- Կազմակերպվել է 19 հարցազրույց տարբեր կայքերի և հեռուստաընկերությունների կողմից,

- ԶԼՄ-ների աջակցությամբ լուսաբանվել են Մայր Աթոռում անցկացված՝ Աստվածաշնչի տպագրության 350-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովը, գրադարանների միջազգային համաժողովը, Ցեղասպանության միջազգային օրվա հիշատակի արարողությունը, մտավորականներին շքանշանների հանձնման արարողությունը, ինչպես նաև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի այցը Էջմիածնի և Երևանի ծննդատներ,

- Ապահովվել է հոգևորականների մասնակցությունը մի շարք մամուլի ասուլիսներին, ռադիո և հեռուստահաղորդումներին:

Կատարվել են նաև Կաթողիկոսական գրասենյակի և Դիվանատան կողմից նկարահանումների դիմումների, գրությունների և հանդիպումների թարգմանության հետ կապված տարբեր հանձնարարականներ:

ը.1. «Շողակաթ» հեռուստաընկերություն

Անցյալ տարի «Շողակաթ» հեռուստաընկերությունը շարունակել է եթեր հեռարձակվել Հոգևոր-մշակութային հեռուստաընկերություն ՓԲԸ հեռուստաալիքով, որը եթերի ընդգրկման ծավալով երկրորդն է հանրապետությունում: «Շողակաթ» հեռուստաընկերության հաղորդումները եթեր են հեռարձակվել օրական 18 ժամ:

Շարունակվել են պատրաստվել և եթեր հեռարձակվել «Շողակաթ» հեռուստաընկերության հիմնական բոլոր հաղորդաշարերը, նաև՝ պետականաշինության գործում, երկրի մշակութային ու կրթական կյանքում, հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու և հոգևոր դասի մասնակցությունը լուսաբանող վավերագրական տեսաֆիլմեր: Առանձին տեսաֆիլմեր են պատրաստվել Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու աշխարհասփյուռ թեմերի և քարերարների մասին:

Հոգևոր հաղորդումների հիմնական մաս են կազմել եկեղեցական կյանքի լրատվությունը, եկեղեցական կառույցների գործունեության ներկայացումը, հոգևոր քարոզչությունը, ծեսերը մեկնող և եկեղեցու պատմությունը ներկայացնող

ճանաչողական ծրագրերը, քարոզխոսությունը և հավատացյալների վկայությունները:

Անցյալ տարի պատրաստվել և եթեր են հեռարձակվել 74 մասից բաղկացած «Մարկոսի ավետարան» շարքի վերջին 14 հաղորդումները, որին եթերացանցում փոխարինել է նոր՝ «Համատես Ավետարաններ» շարքը: Ավետարանի քարոզչության շրջանակում պատրաստվել և հեռարձակվել է «Գործք Առաքելոց» չորս մասից բաղկացած հաղորդաշար:

ը.2. «Լույս» հեռուստաընկերություն

«Լույս» հեռուստաընկերությունն աշխատել է շուրջօրյա և նկարահանել սեփական արտադրության մեկ հաղորդաշար՝ «Ոչ միայն հացիվ» խորագրով: Նկարահանվել է 48 հաղորդում՝ ընդհանուր 19 ժամ տևողությամբ: Հաղորդաշարի հիման վրա Տեր Ադամ քահանա Մակարյանը հրատարակել է նույնանուն մեկհատորյակ:

Հեռուստաընկերությունը հեռարձակել է նաև «Բանբեր» լրատվական ծրագիրը և մամուլի ամենօրյա տեսությունը: Ըստ այդմ տարվա կտրվածքով սեփական արտադրության հաղորդումների ծավալը կազմել է շուրջ 135 ժամ:

Մնացյալ եթերաժամը լրացվել է «Շողակաթ» հեռուստաընկերության սեփական արտադրանքով և տրամադրած ֆիլմերով, հաղորդաշարերով, համերգային և այլ ծրագրերով:

ը. 3. Համացանց

Գրասենյակը զբաղվել է Հայ Եկեղեցու պաշտոնական կայքով և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Facebook-ի, YouTube-ի և Twitter-ի էջերով: Հաղորդագրություններն այժմ հասանելի են երեք լեզվով՝ հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն:

Կայքն անընդհատ վերանայվում և թարմացվում է, կայքի բաժինները և ծրագրերը ևս պարբերաբար վերանայվում և փոփոխությունների են ենթարկվում: Անցնող տարում ուշադրության կենտրոնում էին եպիսկոպոսների կենսագրությունները, ավելացվել են տեսանյութերն ու լուսանկարները, ինչպես նաև թարմացվել է մնացյալ տեղեկատվությունը: Կայքէջի նյութերը թարգմանվում են ռուսերեն, և բաժինը կրացվի, երբ պատրաստ լինեն դրանց գոնե 51%:

Facebook-յան էջի հետևորդների թիվն ավելացել է 6.439-ով՝ դառնալով 43.319: 2015 թ. համեմատ աճը կազմում է 28%: Ապրիլյան քառօրյա պատերազմից անմիջապես հետո նկատելի էր հետևորդների թվի նվազում: Հուլիսյան դեպքերից հետո էջի հետևորդների թիվը սկսել է աճել:

11. «ՎԱԶԵ ԵՎ ԹԱՄԱՐ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ» ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

Մատենադարանն իր աշխատանքային գործընթացում որդեգրել է հիմնական ուղղություններ, ըստ որոնց՝ գրադարանային ոլորտի աշխատանքներն ուղղված են եղել ընթերցողների սպասարկմանը, գրականության ձեռքբերմանը, գրքերի քարտազրմանն ու հաշվառմանը, համակարգված և հեղինակային քարտարանների ստեղծմանը, սխալ դասակարգված գրքերի ճշտմանը:

Անցյալ տարում ավարտվել են «Վաչե և Թամար Մանուկյան» մատենադարանում առկա գրականության էլեկտրոնային քարտարանի ստեղծման ուղղությամբ կատարվող աշխատանքները, որի միջոցով հնարավոր է դարձել գրքերի էլեկտրոնային փնտրումը:

Մատենադարանն արդյունավետ համագործակցում է Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսության մատենադարանի, Կ. Պոլսի Հայոց Պատրիարքության հրատարակչական բաժնի, Փարիզի «Հայկական Առաքելական Եկեղեցու գրադարան»-ի, ՀՀ ազգային գրադարանի, Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի, ՀՀ ԳԱԱ-ի, ՀՀ ազգային արխիվի, ԵՊՀ-ի, Ե. Չարենցի անվ. գրականության և արվեստի թանգարանի արխիվային բաժնի և այլ գրադարանների հետ, որոնց ֆոնդերից լուսանկարված նյութերից ստեղծվում են էլեկտրոնային առանձին թղթապանակ-ծրարներ: Անցած տարում գրքափոխանակության շրջանակներում համագործակցություն է սկսվել Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցու Մոսկվայի հոգևոր ակադեմիայի հետ:

Անցյալ տարում Մատենադարանի ողջ աշխատակազմը իր ջանքերն է ներդրել Մայր Աթոռում իրականացված բոլոր այն միջոցառումներին, որոնք նվիրված էին Սուրբ Գրքի հայերեն առաջին տպագրության 350-ամյակին:

Մատենադարանը 2016 թ., թեև ոչ լիարժեք, սկսել է իր թանգարանային գործունեությունը: Մատենադարանի ցուցասրահներում ներկայացվել է հայ գիրքը թեմատիկ հետևյալ բաժանմամբ՝ «Գիրքը Սուրբ Էջմիածնում», «Հայ հնատիպ գիրքը» և «Թեմատիկ փոփոխվող ցուցադրություն»:

2016 թ. Ս. Էջմիածնի մատենադարանի և ՀՀ ազգային գրադարանի համագործակցության շնորհիվ ավարտվել է «Արարատ» ամսագրի թվայնացված համարների հոդված առ հոդված նկարագրումը, իսկ «Էջմիածին» ամսագրի՝ նույն ուղղությամբ տարվող աշխատանքները դեռ ընթացքի մեջ են:

12. ՎԱՐՉԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Անցյալ տարում Վարչատնտեսական բաժինը համակարգված աշխատանքներ է իրականացրել՝ քննարկումներ կատարելով կապալառու կազմակերպությունների հետ, պայմանագրեր է կնքել, շինաշխատանքների համար անհրաժեշտ ապրանքներ ներկրել Հայաստան, կազմակերպել պահեստներն անհրաժեշտ գույքով համալրելու աշխատանքները՝ ապահովելով Մայր Աթոռի կենսագործունեությունը:

Վարչատնտեսական բաժնի համակարգմամբ Մայր Աթոռի ճարտարապետաշինարարական բաժնի կողմից իրականացվել են եկեղեցաշինական մեծ ծավալի աշխատանքներ: Մասնավորապես իրականացվել են նախագծային աշխատանքներ, նորոգություններ, կառուցվել են նոր շենքեր ու շինություններ: Մեծաթիվ աշխատանքներ ընթացքի մեջ են: Ավարտին են հասցվել հին Վեհարանը, Բաց Խորանի սալահատակը, Հառիճի վանական համալիրի վեհարանը և վեհարանի դահլիճը, Խոր Վիրապ վանքի Ս. Աստվածածին եկեղեցու և Զանգակատան վերականգնման աշխատանքները:

Հայ Եկեղեցու աշխարհասփյուռ թեմերում նախորդ տարում օծվել են թվով 24 եկեղեցիներ, որոնցից 1-ը Արարատյան Հայրապետական թեմում, 1-ը՝ Շիրակի թեմում, 2-ը՝ Գուգարաց թեմում, 3-ը՝ Սյունյաց թեմում, 1-ը՝ Արագածոտնի թեմում, 2-ը՝ Գեղարքունյաց թեմում, 1-ը՝ Տավուշի թեմում, 1-ը՝ Արթիկի թեմում, 2-ը՝ Արցախի թեմում, 2-ը՝ Վիրահայոց թեմում, 1-ը՝ Ռուսաստանի և Նախիջևանի Հայոց թեմում, 2-ը՝ Հարավային Ռուսաստանի Հայոց թեմում, 1-ը՝ Իրաքի Հայոց թեմում, 2-ը՝ ԱՄՆ Հայոց Արևմտյան թեմում:

Մայր Աթոռի ճարտարապետաշինարարական բաժնի կողմից անցյալ տարում ավարտին են հասցվել 5, և ընթացքի մեջ են 9-ը նախագծային, ավարտվել են 7, իսկ ընթացքի մեջ են 18 շինարարական աշխատանքներ:

13. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Մայր Աթոռի Սոցիալական ծառայության կենտրոնի նպատակը հանրային կյանքի բարելավումն է, հնարավոր բոլոր միջոցներով աջակցություն ցուցաբերելը ազգաբնակչության առավել կարիքավոր, խոցելի խմբերին (փախստականներ կամ տեղահանվածներ, սիրիահայեր, իրաքահայեր, ազատամարտիկներ, զոհված զինվորների ընտանիքներ, հաշմանդամներ, ծնողազուրկ երեխաներ, տարեցներ, ուսանողներ և հիվանդներ):

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը տարբեր ծրագրերի միջոցով աջակցություն է ցուցաբերել 820.000.000 (ութ հարյուր քսան միլիոն) ՀՀ դրամ գումարի չափով:

Դրամական աջակցություն է ցուցաբերվել 643 ընտանիքների (մոտավոր 2400 անձանց)՝ 117.387.008 (հարյուր տասնյոթ միլիոն երեք հարյուր ութսուկոթ հազար ութ) ՀՀ դրամի չափով, ընդ որում՝

1. 85.772.142 (ութսունհինգ միլիոն յոթ հարյուր յոթանասուներկու հազար հարյուր քառասուներկու) ՀՀ դրամ բաշխվել է ապրիլյան պատերազմի ընթացքում զոհված ու վիրավորված զինծառայողների և այդ ընթացքում սահմանապահ զինվորների կարիքավոր ընտանիքներին:

2. 7.200.000 (յոթ միլիոն երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ է տրամադրվել մայրերին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմից սեպտեմբերի 23-ին Էջմիածնի ու Երևանի հանրապետական հիվանդանոցների ծննդատներ կատարած այցելությունների ժամանակ:

3. 5.600.000 (հինգ միլիոն վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ է տրամադրվել սիրիական ճգնաժամի հետևանքով Հայաստանում հաստատված սիրիահայ կարիքավոր 112 ընանիքի:

4. 9.489.700 (ինը միլիոն չորս հարյուր ութսունինը հազար յոթ հարյուր) ՀՀ դրամ է Արա Հովնաթյանի կողմից Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միջոցով փոխանցվել Անուշ Մանուկյանի ընտանիքին:

5. 1.140.166 (մեկ միլիոն քառասուն հազար հարյուր վաթսուվեց) ՀՀ դրամ տրամադրվել է զինվորի աչքերի բուժման համար:

6. 8.185.000 (ութ միլիոն հարյուր ութսունհինգ հազար) ՀՀ դրամ բաշխվել է անցյալ տարվա ընթացքում Մայր Աթոռ դիմած 158 կարիքավորների:

Վերոնշյալից բացի, անցյալ տարում Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը, Սոցիալական ծառայության գրասենյակի միջոցով, նաև իրային աջակցություն է ցուցաբերել շուրջ 6.500 (վեց հազար հինգ հարյուր) անձանց՝ 63.697.931 (վաթսուներեք միլիոն վեց հարյուր ինսուներեք հազար ինը հարյուր երեսունմեկ) ՀՀ դրամի չափով, այսպես՝

- «*Ծաղկազարդը Մայր Աթոռում*» ծրագրի շրջանակներում 300 անապահով երեխաների տրամադրվել են գրենական պիտույքներ, Աստվածաշնչեր, գիշերազգեստներ: Ծրագրի ընդհանուր արժեքն է եղել 1.950.690 (մեկ միլիոն ինը հարյուր հիսուն հազար վեց հարյուր ինսուն) ՀՀ դրամ:

- «*Աջակցություն ապրիլյան պատերազմի հետևանքով տեղահանվածներին*» ծրագիրն իրագործվել է ԵՀԽ Հայաստանյան «Կոր սեղան» հիմնադրամի հետ համագործակցաբար, որի շրջանակներում 23.293.800 (քսաներեք միլիոն երկու հարյուր ինսուներեք հազար ութ հարյուր) ՀՀ դրամի չափով հումանիտար օգնություն է ցուցաբերվել ապրիլյան պատերազմի հետևանքով իրենց բնակավայրերից տեղահանված շուրջ 3.300 արցալիցիների:

- «*Արցախի սահմանները պահող զինվորների ընտանիքներին՝ Բարձունք «5165» ծրագրով*» ֆրանսահայ բարերար Ռոբերտ Ազիլազյանի կողմից N231/07/2015 հաշիվ ապրանքագրով Մայր Աթոռ փոխանցված 23.442.686 (քսաներեք միլիոն չորս հարյուր քառասուներկու հազար վեց հարյուր ութսունվեց) ՀՀ դրամի չափով զգեստները (գրեթե ամբողջությամբ կանացի) փոխանցվել են «Բարձունք 5165» բարեգործական կազմակերպությանը՝ զինվորների ընտանիքներին բաշխելու համար:

- «*Անկախության 25-ամյակի առիթով այցելություն ծննդաբնակներ*» ծրագրի ընթացքում Վեհափառ Հայրապետի կողմից դրամական օգնության հետ միասին՝ 1.080.450 (մեկ միլիոն ութսուն հազար չորս հարյուր հիսուն) ՀՀ դրամի չափով, երեխաներին նվիրվել են մանկական Աստվածաշնչեր և հագուստներ:

- «*Սուրբ Ծննդյան ժպիտ անձանթի փոքրիկին*» 2016 թ. դեկտեմբերին ԵՀԽ Հայաստանյան «Կոր սեղան» հիմնադրամի հետ իրականացրած ծրագրի շրջանակներում 4.821.100 (չորս միլիոն ութ հարյուր քսանմեկ հազար հարյուր) ՀՀ դրամի չափով հավաքագրված նվերները տրամադրվել են Գյումրիի, Վանաձորի և Միսիանի անապահով 200 ընտանիքներին:

- «*Աջակցություն դատապարտյալների ընտանիքներին*» ծրագրի շրջանակներում իրային և գումարային օգնություն են ստացել մի շարք դատապարտյալների ընտանիքներ՝ ընդհանուր առմամբ 600.000 (վեց հարյուր հազար) դրամի չափով: Բացի այդ, դատապարտյալների 100 երեխաների տրամադրվել են տոմսեր՝ մասնակցելու Հայրոդյաց տների ամանորյա և սուրբծննդյան տոնական միջոցառումներին:

- Կատարվել են նաև 9.709.205 (ինը միլիոն յոթ հարյուր ինը հազար երկու հարյուր հինգ) ՀՀ դրամի չափով իրային այլ նվիրատվություններ:

Այսպես՝

2016 թ. ապրիլյան պատերազմից հետո Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենյան Հայոց Կաթողիկոսի հրավերով, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի գլխավորությամբ

և Մայր Աթոռի թեմերի մասնակցությամբ կազմակերպված հանգանակությունների արդյունքում 1.000.000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար գումար է փոխանցվել Արցախի կառավարության հատուկ հաշվեհամարին՝ ի գորակցություն արցախահայության:

Իրենց բնականոն գործունեությունն են շարունակել Մալաթիայի, Արաբկիրի, Նորքի, Էրեբունու, Վանաձորի բարեգործական ճաշարանները, «Նագաշյան մանուկների տուն» երեխաների աջակցության կենտրոնը:

Ճաշարաններից յուրաքանչյուրում օրական սնունդ է ստանում 200 անձ: «Նագաշյան մանուկների տուն» երեխաների աջակցության կենտրոնում խնամվում են 17 դեռահաս և 4 մանկահասակ աղջիկներ: Աշխատանքներ են տարվում ևս մի քանիսին ընդգրկելու համար:

2016 թվականին «Իզմիրլյան» բժշկական կենտրոնը շարունակել է ծավալել իր գործունեությունը՝ անհրաժեշտ բժշկական օգնություն ցուցաբերելով հիվանդներին: Բժշկական կենտրոնում խոցելի խավերին զեղչեր տրամադրելուց բացի, հաշվետու տարում բժշկախորհրդատվական օգնություն ցուցաբերելու նպատակով ստեղծվել է բուժկենտրոնի մասնագետներից կազմված արտագնա բժշկական խումբ, որը այցելել է ՀՀ մարզեր և Արցախ: Գեղարքունիքի մարզում կենտրոնի բժիշկները գննել են շուրջ 650 քաղաքացու, որոնցից 62-ը հետազայում բուժում են ստացել «Իզմիրլյան» բժշկական կենտրոնում: Ստեփանակերտի հանրապետական հիվանդանոցում բժշկական կենտրոնի մասնագետների կողմից գննվել է 1200 քաղաքացի, և կատարվել է օրթոպեդիկ բարդ 5 վիրահատություն:

14. ԹԵՄԱԿԱՆ ԿՅՈՒՆՔ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության կանոնական տարածքներում գործում է 33 թեմ և 3 Հայրապետական պատվիրակություն: Սույն հաշվետվության մեջ արտացոլված չեն Դամասկոսի Հայոց թեմի և Հնդկաստանի ու Ծայրագույն Արևելքի Հայրապետական պատվիրակության գործունեության տվյալները:

Այսպիսով, համաձայն ներկայացված տվյալների՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության կանոնական տարածքներում գործում է 605 եկեղեցի ու վանք, որոնցում անցած տարում ընդհանուր առմամբ կատարվել է 35.181 մկրտություն և 10.255 պսակադրություն: Ծովսի և ծխական առաքելության վերաբերյալ տեղեկություններ ներկայացրած 27 թեմերի և 1 Հայրապետական պատվիրակության տվյալներով՝ գործում է 808 ծովս:

Ըստ 23 թեմերի և 2 Հայրապետական պատվիրակության տրամադրած տվյալների՝ թեմերի հովանու ներքո գործում են 258 կիրակնօրյա դպրոցներ:

Թեմերը 2016 թվականին իրականացրել են հոգևոր-քարոզչական, սոցիալական, կրթամշակութային բազմաբնույթ ծրագրեր: Թեմերի հոգևոր սպասավորներն այցելել են մանկախնամ և ծերախնամ կենտրոններ, դպրոցներ, հիվանդանոցներ, քրեակատարողական հիմնարկներ, իսկ քարոզչադաստիարակչական կենտրոնները կազմակերպել են Սուրբ Գրքի սերտողություններ, դասախոսություններ, գիտաժողովներ, եկեղեցափրաց երիտասարդաց միությունների հա-

վաքներ, երգչախմբեր, դպրոցական և համալսարանական միջոցառումներ ու հոգևոր թեմայով մրցույթներ, հրատարակվել են գրքեր ու քարոզչություններ: Ապրիլյան քառօրյա պատերազմի զոհերի հիշատակին տարբեր համայնքներում կանգնեցվել և օծվել են խաչքարեր, բացվել հուշարձաններ: Հեռուստատադիտալիքներով հեռարձակվել են հոգևոր բովանդակությամբ հաղորդաշարեր, լույս են տեսել թեմերի պաշտոնական թերթեր:

Տարեցտարի ընդլայնվող սոցիալական ծրագրերի շրջանակներում թեմերում գործող հիմնադրամների միջոցներով սոցիալական աջակցություն է ցուցաբերվել անապահով ընտանիքներին, հաշմանդամներին, ծնողազուրկ երեխաներին, ծերախնամ կառույցներին, բանտարակյալներին ու զոհված զինծառայողների ընտանիքներին: Սոցիալական ոլորտում համագործակցությունը շարունակվել է պետական կառույցների, բարեգործական հիմնադրամների ու հասարակական կազմակերպությունների հետ:

Ստորև առանձնաբար ներկայացված է յուրաքանչյուր թեմի գործունեության ամփոփ պատկերը.

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՄ

Առաջնորդական փոխանորդն է Գերշ. Տ. Նավասարդ արքեպիսկոպոս Կճոյանը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում թեմի հոգևոր-քարոզչական գործունեության շրջանակներում կատարվել են այցելություններ ավելի քան 95 դպրոցներ, տասնյակ մանկապարտեզներ, ուսումնական և մշակութային կենտրոններ, հիվանդանոցներ, ծննդատներ, ծերանոցներ, մանկատներ, կազմակերպվել են ուխտագնացություններ (թվով 231), հսկումներ և քարոզխոսություններ, հոգևոր զրույցներ, հոգևոր երգերի ուսուցումներ, ցուցահանդեսներ, բանախոսություններ, ազգային-եկեղեցական տոների առթիվ իրականացվել են բազմաթիվ ծրագրեր և միջոցառումներ: «Կանա» քրիստոնեական կրթական կենտրոնը կազմակերպել է քրիստոնեական մանկական, Ս. Մկրտությանը և Ս. Պսակին պատրաստվող անձանց համար դասընթացներ:

Քարոզչություն է իրականացվել թեմի qahana.am կայքի և սոց. ցանցի միջոցով, ԱՀԹ «Շողակն Արարատյան» և «Մանանա» ռադիոհանդեսներով:

Հաշվետու տարում թեմի կողմից իրականացված սոցիալական ծրագրերի արդյունքում բարոյական և նյութական օգնություն է ցուցաբերվել բազմազավակ, միայնակ, հաշմանդամ, ծնողազուրկ և կարիքավոր մոտ 2500 անձի, բազմակողմանի օժանդակություն է տրամադրվել մոտ երեք տասնյակ խոցելի կազմակերպությունների ու հաստատությունների, իրականացվել է «Մենք մեր զինվորի կողքին ենք» ծրագիրը, աջակցություն է ցուցաբերվել Արցախին, «Ծնողազուրկ երեխաների օգնության հիմնադրամին»: Հիշյալ ծրագրերի իրականացման ընթացքում թեմը համագործակցել է միջազգային և տեղական հասարակական կառույցների ու անհատ բարերարների հետ:

Թեմում գործում է 33 եկեղեցի և 35 ծուխ, հոգևոր սպասավորություն է իրականացնում 49 քահանա: Անցյալ տարի օծվել է Շաղափ համայնքի մատուռը:

Հաշվետու ժամանակամիջոցում թեմում կատարվել է 9844 մկրտություն և 2802 պսակադրություն: Գործում է 5 Տիկնանց միություն (թվով՝ 60 անդամ), 25 Երիտասարդաց միություն (թվով՝ 320 անդամ), 14 կիրակնօրյա դպրոց՝ 1073 աշակերտներով, և Կրթադաստիարակչական կենտրոն: Հաշվետու տարում հրատարակվել են թեմի «Շողակն Արարատյան» պաշտոնական երկշաբաթաթերթը և 5 անուն գիրք:

ՇԻՐԱԿԻ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Միքայել եպիսկոպոս Աջապահյանը:

2016 թ. շարունակվել են հեռուստա-ռադիո հաղորդումների հեռարձակումները, թեմը ակտիվ քարոզչություն է իրականացրել նաև համացանցով:

Սոցիալ-կրթական կենտրոնի միջոցով հաշվետու ժամանակահատվածում անցկացվել են սոցիալական ուղղվածության կրթական, խորհրդատվական և աջակցության ծրագրեր:

Թեմում գործում է 28 եկեղեցի ու վանք, ծուխերի թիվը 19-ն է, սպասավորում է 19 քահանա:

Հաշվետու տարում օծվել է Շիրակավանի եկեղեցին, աշխատանքներ են կատարվել Գյումրու Ս. Ամենափրկիչ, Մարալիկի, Հայկաձորի, Մարմաշենի, Կրասարի, Բյուրակնի, Բանդիվանի եկեղեցիներում:

Անցյալ տարի թեմում գրանցվել է 1457 մկրտություն և 718 պսակադրություն:

Գործում է 11 կիրակնօրյա դպրոց՝ 260 սաներով, գործում է ԲԴԿ կայքը, որը լուսաբանում է բոլոր միջոցառումները:

Եկեղեցիների երիտասարդաց միությունների նախաձեռնությամբ կազմակերպվել են միջոցառումներ, ցուցահանդեսներ, խոկումներ, խոնարհված եկեղեցիների մաքրման աշխատանքներ, ուխտագնացություններ, հոգևոր վրանային ճամբար, երիտասարդական-ուսանողական շաբաթ, անհատական զարգացման դասընթաց-հանդիպումներ:

Հաշվետու տարում անխափան լույս է ընծայվել «Ս. Յոթվերք» ամսաթերթը (համացանցային տարբերակով ևս):

ԳՈՒԳԱՐԱՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Սեպուհ արքեպիսկոպոս Չուլջյանը:

Հաշվետու տարում այցելություններ են կատարվել մանկատներ, ծերախնամ կենտրոններ, հիվանդանոցներ, քրեակատարողական հիմնարկներ, անցկացվել են Աստվածաշնչի ուսուցման դասընթացներ, դասախոսություններ, կազմակերպվել են ուխտագնացություններ:

Թեմապատկան «Ծիծեռնակ» ճամբարում ամառային հանգիստ է կազմակերպվել անապահով ընտանիքների 858 երեխաների համար: «Ձեռք մեկնիր» բարեգործական ծրագրի շրջանակներում բարոյական և նյութական օգնություն է ցուցաբերվել 285 ընտանիքների: Ասիրաժեշտ օժանդակություն է տրամադրվել ապրիլյան քառօրյա պատերազմում զոհված զինծառայողների ընտանիքներին: Սոցիալական ծրագրերի իրականացման գործում ակտիվ ներգրավված են թեմի 12 երիտասարդաց միությունները՝ 250 անդամներով:

Գործում է 31 եկեղեցի ու վանք, 107 ծուխ, սպասավորում է 18 հոգևորական:

Անցյալ տարում վերածովել է 2 եկեղեցի՝ Լեոնահովտի և Բագում ու Ազնվածոր համայնքներում, ավարտվել է Քարինջ, Դարբաս և Միարթ համայնքների եկեղեցիների վերակառուցումը, աշխատանքներ են կատարվել Սանահինի, Քոբայրի վանական համալիրներում, Ստեփանավանի, Կուրթանի, Ջրաշենի, Արորիի համայնքների եկեղեցիներում:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 1017 մկրտություն և 500 պսակադրություն: Թեմի հովանու ներքո գործում է 9 կիրակնօրյա դպրոց՝ 263 աշակերտներով:

ԱՐՄԱՎԻՐԻ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Սիոն եպիսկոպոս Աղամյանը:

2016 թվականի ընթացքում թեմի հոգևոր սպասավորները այցելություններ են կատարել դպրոցներ, մանկապարտեզներ, կիրակնօրյա վարժարաններ, ծննդատներ, հիվանդանոցներ, կազմակերպվել են ուխտագնացություններ, Հայ եկեղեցու պատմություն առարկան դասավանդող ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացներ: Մարզի հանրակրթական դպրոցներում և աշակերտների ծնողների հետ իրականացվել է «Աջակցություն ընտանիքներին» ծրագիրը, տեղական հեռուստաալիքով հեռարձակվել են հոգևոր հաղորդումներ: Թեմն իրականացրել է սոցիալական ծրագրեր՝ հոգևոր և նյութական աջակցություն ցուցաբերելով սոցիալապես անապահով ընտանիքներին:

Թեմում գործում է 25 եկեղեցի, սպասավորում է 21 հոգևորական:

Հաշվետու տարում շարունակվել են Ակնաշեն և Ակնալիճ համայնքների եկեղեցիների կառուցման աշխատանքները:

Անցյալ տարի կատարվել է 1710 մկրտություն և 410 պսակադրություն:

Գործում է թվով 14 կիրակնօրյա վարժարան, որոնք հաշվետու տարում ավելացել են 3-ով (ընդհանուր՝ 883 սան): Թեմում գործում են նաև հոգևոր-մշակութային, կրթական կենտրոններ, երիտասարդաց միություններ և բարեգործական կազմակերպություն:

ՍՅՈՒՆՅԱՑ ԹԵՄ

Առաջնորդական տեղապահն է Հոգշ. Տ. Մակար վարդապետ Հակոբյանը:

Հաշվետու տարում թեմի հոգևոր սպասավորները այցելություններ են կատարել դպրոցներ, քոլեջներ, բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ, քրեակատարողական հիմնարկներ, ծերանոցներ, կազմակերպվել են ուխտագնացություններ, հոգևոր դասընթացներ: Առանձին հանդիպումներ են կազմակերպվել հասարակության առավել խոցելի խմբերի հետ: Բարոյական և նյութական աջակցություն է ցուցաբերվել ապրիլյան քառօրյա պատերազմի զոհերի և վիրավորների ընտանիքներին:

Շարունակվել է համագործակցությունը «World Vision» կազմակերպության, «ԵԱՀԿ» գրասենյակի և խնամքի կենտրոնի հետ:

Տեղական հեռուստատեսությամբ հեռարձակվել է «Կանթեղ» հոգևոր հաղորդաշարը:

Գործում է 25 եկեղեցի ու վանք, սպասավորում է 9 հոգևորական:

Հաշվետու տարում վերածովել են Արծվանիկի, Շիկահողի, Սևաքարի եկեղեցիները, ավարտվել են Լորի Ծառու Ս. Հովհաննես եկեղեցու վերանորոգման աշխատանքները, աշխատանքներ են կատարվել Վահանավանքում և Տաթևի վանական համալիրում, Գորիս, Կապան, Քաջարան, Մեղրի քաղաքների, Փոքր Թաղ, Տեղ, Լոր, Գեղանուշ, Սրաշեն համայնքների եկեղեցիներում, որոշ համայնքներում տեղադրվել են խաչքարեր:

Անցյալ տարի կատարվել է 1082 մկրտություն և 160 պսակադրություն:

Թեմում գործում է 3 կիրակնօրյա դպրոց, 9 երգչախումբ, կայացման փուլում են երիտասարդաց և տիկնանց միությունները:

Շարունակվել է «Սյունյաց Կանթեղ» թերթի հրատարակությունը:

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Մկրտիչ եպիսկոպոս Պողոսյանը:

Հաշվետու տարում հոգևոր հովիվներն այցելել են մարզի գործառնաք, դպրոցներ, մանկապարտեզներ, մշակութային կենտրոններ: Պարբերաբար կազմակերպվել են Ավետարանի ուսուցման և քարոզխոսության դասընթացներ, ուխտագնացություններ, տեղի է ունեցել հոգևոր երգի փառատուն:

Անցյալ տարվա ընթացքում թեմի հովանու ներքո գործող «Նկանակ» ՍՊԸ-ն սոցիալապես անապահով 10 ընտանիքների ամեն օր տրամադրել է հաց: Թեմի բարերարների միջոցներով նյութական օժանդակություն է ցուցաբերվել քառօրյա պատերազմի օրերին զոհված զինծառայողների ընտանիքներին:

Գործում է 29 եկեղեցի ու վանք, թվով 91 ծուխ: Թեմում սպասավորում է 13 քահանա: Հաշվետու տարում վերակառուցվել և վերածովել է Նորաշենի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, ավարտվել են Շենավանի և Ղազարավանի, ընթացքի մեջ են Ձորագլխի, Քասաղի, Աստվածընկալի եկեղեցիների շինարարական աշխատանքները: Աշտարակի Ս. Մարիանե եկեղեցու բակում տեղադրվել է խաչքար՝ Արցախյան հերոսամարտում զոհվածների հիշատակին:

Անցյալ տարի կատարվել է 1084 մկրտություն և 717 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո գործում են «Խրիմյան» կրթօջախը (65 սան), «Սուրբ Մարիանե» սոցիալական կենտրոնը, իրականացվում են «Լույս մանկանց» և «Պատանյաց» ծրագրերը:

Գործում են երիտասարդաց միություններ, 1 կիրակնօրյա դպրոց (450 երեխա):

Հաշվետու տարվա ընթացքում ստեղծվել է Արագածոտնի թեմի պաշտոնական կայքէջը: Հրատարակվել է 6 անուն գիրք:

ԿՈՏԱՅՔԻ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Առաքել արքեպիսկոպոս Քարամյանը:

Հաշվետու տարում թեմում իրականացվել են բազմաբնույթ միջոցառումներ, կազմակերպվել են ուխտագնացություններ, ցուցահանդեսներ, սեմինարներ Հայ եկեղեցու պատմության և նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժների համար, տեղի են ունեցել հանդիպումներ կրթօջախների

ծնողական խորհուրդների հետ: Ապրիլյան քառօրյա պատերազմի օրերին թեմի տարրեր համայնքներում տեղի ունեցած ոգեկոչման արարողությունների ընթացքում կազմակերպվել են նաև հանգանակություններ՝ ի նպաստ զոհված և վիրավոր զինծառայողների ընտանիքների:

Գործում է 27 եկեղեցի ու վանք, ծառայություն է իրականացնում 19 քահանա: Ընթացքի մեջ են Նոր Գյուղ, Եղվարդ, Բյուրեղավան և Քասախ համայնքների եկեղեցիների շինարարական աշխատանքները:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 2888 մկրտություն և 815 պսակադրություն:

Գործում է 14 կիրակնօրյա դպրոց, աշակերտների ընդհանուր թիվը 1595 է: Հաշվետու տարում թեմում տպագրվել է 4 անուն գիրք և ամենամյա եկեղեցական օրացույց:

ԳԵՂԱՐՔՈՒՆՅԱՑ ԹԵՄ

Առաջնորդական տեղապահն է Հոգշ. Տ. Կիրակոս վարդապետ Դավթյանը:

2016 թվականի ընթացքում թեմի հոգևորականաց դասը շարունակել է այցելությունները համայնքներ, հոգևոր-քարոզչական և դաստիարակչական բնույթի զրույցներ անցկացրել հանրակրթական դպրոցներում, մշակույթի ու արվեստի օջախներում և կրթարաններում, մասնակցել է ապրիլյան քառօրյա պատերազմի և Հայոց ցեղասպանության նահատակների հիշատակին նվիրված խաչքարերի օծման և բացման արարողությունների, նախաձեռնել է ուխտագնացություններ և այցեր սոցիալապես անապահով ու զոհված զինվորների ընտանիքներին:

Ապրիլյան քառօրյա պատերազմից հետո թեմի հոգևոր դասի մի շարք ներկայացուցիչներ, առաջնորդական տեղապահի հետ միասին, եղել են զորամասերում և դիրքերում՝ սահմանապահ զինվորներին ցուցաբերելով հոգևոր-քարոզչական և նյութական աջակցություն: Անհրաժեշտ չափի դրամական ու նյութական օգնություն է տրամադրվել շուրջ 100 կարիքավոր ընտանիքի, ևս 150 ընտանիքի օգնություն է հատկացվել «World Vision» բարեգործական կազմակերպության աջակցությամբ:

Թեմում գործում է 28 եկեղեցի ու վանք, սպասավորում է 10 քահանա:

2016 թվականին օծվել են Մարտունու Ձորագյուղ և Ճամբարակի Գետիկ համայնքների եկեղեցիները: Ավարտվել է Իշխանավանքի եկեղեցական համալիրի ու Ճամբարակի եկեղեցու կառուցումը, աշխատանքներ են իրականացվել Սարուխան և Մարտունի համայնքների եկեղեցիներում:

Անցյալ տարի կատարվել է 485 մկրտություն և 235 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո գործում է 3 կիրակնօրյա դպրոց՝ 190 աշակերտներով:

Հաշվետու տարում վերահրատարակվել է Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Սմբատյանցի «Տեղագիր Գեղարքունի Ծովագարդ գավառի» գիրքը:

ՎԱՅՈՑ ՁՈՐԻ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Աբրահամ արքեպիսկոպոս Մկրտչյանը:

2016 թվականին կազմակերպվել են այցելություններ դպրոցներ, մանկապարտեզներ, հոգևոր բովանդակությամբ ցուցահանդեսներ, բանախոսություն-

ներ, Աստվածաշնչի ուսուցուման դասընթացներ, խոկումներ, ուխտագնացություններ, երիտասարդական հավաքներ, կրթական-մշակութային խմբակներ, քարոզչություն է իրականացվել թեմի կայքէջի միջոցով: Թեմն իրականացրել է սոցիալական ծրագրեր՝ ի նպաստ Արցախի բանակի, հաշմանդամների, սոցիալապես անապահով և բազմազավակ ընտանիքների:

Թեմում գործում է 12 եկեղեցի և վանք, 46 ծուխ, սպասավորում է 7 հոգևորական: Հաշվետու տարում մասնակի վերանորոգման աշխատանքներ են կատարվել թեմի Խաչիկ, Մարտիրոս համայնքների եկեղեցիներում և Նորավանքում, որոշ համայնքներում տեղադրվել են խաչքարեր:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 364 մկրտություն և 145 պսակադրություն:

Գործում է 2 կիրակնօրյա դպրոց և 3 երիտասարդաց միություն:

Հաշվետու տարում տպագրվել է 1 անուն գիրք:

ՏԱՎՈՒՇԻ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Բագրատ եպիսկոպոս Գալստանյանը:

Հաշվետու տարում այցելություններ են կատարվել դպրոցներ, մանկապարտեզներ, ուսումնական կենտրոններ, գործմասեր, կազմակերպվել են ուխտագնացություններ, ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացներ, իրականացվել է նաև «Լույս մանկանց» ծրագիրը:

Վերակազմակերպվել է թեմի երիտասարդաց միությունը, որի ջանքերով կյանքի է կոչվել «Հաղարծնի շաբաթ» ծրագիրը: Աշխատանք է տարվում քաղաքային համայնքներից զատ ստեղծելու նաև գյուղական համայնքների երիտասարդաց միություններ: Ստեղծվել են առաջնորդարանի մամուլի և տեղեկատվության կենտրոնը, թեմի կայքէջը, տեղական հեռուստատեսությամբ շարունակաբար հեռարձակվել է «Աստվածաշունչը մեր կյանքում» հաղորդաշարը:

Թեմում գործում է 21 վանք ու եկեղեցի, 60 ծուխ, սպասավորում է 11 հոգևորական:

Հաշվետու տարում օծվել է Նոյեմբերյանի Կողբ համայնքի եկեղեցին, տեղի է ունեցել Դիլիջանի եկեղեցու հողօրհնեքի արարողությունը: Ընթացքի մեջ են Հաղթանակ և Այգեհովիտ համայնքների եկեղեցիների շինարարական աշխատանքները:

Անցյալ տարի կատարվել է 1409 մկրտության և 140 պսակադրություն:

Գործում է 43 կիրակնօրյա դպրոց՝ կից արհեստագործական խմբակներով, 2 սոցիալ-կրթական կենտրոն (ընդհանուր թվով՝ 2100 սան), 5 երիտասարդաց միություն (116 հոգի), թեմական մանկապատանեկան և երիտասարդական երգչախումբ:

Հրատարակվել է «Հաղարծին վանական համալիր» աշխատությունը:

ԱՐԹԻԿԻ ԹԵՄ

Առաջնորդական տեղապահն է Գերշ. Տ. Նարեկ վարդապետ Ավագյանը:

2016 թվականի ընթացքում այցելություններ են կատարվել մանկապարտեզներ, դպրոցներ և այլ կրթօջախներ, քրեակատարողական հիմնարկ, գործմաս,

կազմակերպվել են միջոցառումներ, ուխտագնացություններ: Ապրիլյան պատերազմի օրերին թեմի հոգևորականների անմիջական նախաձեռնությամբ կազմակերպվել են սննդի և այլ պարագաների հավաքագրում և տեղափոխում Արցախ, թեմի հոգևոր դասը մասնակցություն է ունեցել Արթիկում ջրհեղեղից տուժածների տների մաքրման աշխատանքներին: Իրականացվել են «Պարզենք ուրախ ամանոր» և «Զմեռ Պապ» բարեգործական ծրագրերը: ԵՀԽ «Կոյր սեղան» հիմնադրամի և թեմի միջոցներով բարոյական ու նյութական օժանդակություն է ցուցաբերվել սոցիալապես անապահով 120 ընտանիքների:

Թեմում գործում է 17 եկեղեցի ու վանք, 24 ծուխ, սպասավորում է 5 քահանա:

Հաշվետու տարում թեմում օծվել է Սարալանջ գյուղի Ս. Գրիգոր Նարեկացի եկեղեցին: Նոր Կյանք համայնքի եկեղեցում կատարվել են վերանորոգչական աշխատանքներ, Լմբատավանքում տեղադրվել է խաչքար: Ընթացքի մեջ են Սարատակ և Հայկասար համայնքների եկեղեցիների շինարարական աշխատանքները:

Անցյալ տարի կատարվել է 522 մկրտություն և 162 պսակադրություն:

Թեմում գործում են երիտասարդաց միություններ և կիրակնօրյա դպրոցներ: Գործում է նաև «Լույս մանկանց» հայ-դանիական ծրագիրը: Առաջիկայում նախատեսվում է ավելացնել կիրակնօրյա դպրոցների թիվը:

ԱՐՑԱՒԻ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Ս. Պարզև արքեպիսկոպոս Մարտիրոսյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են ուխտագնացություններ, աջակցություն է ցուցաբերվել երկկողմանի ծնողագուրկ, կարիքավոր և զոհված զինծառայողների ընտանիքներին: Ապրիլյան քառօրյա պատերազմի օրերին թեմի բոլոր ծառայողները եղել են առաջնագծում:

Անցյալ տարի օծվել են Հաղորթի շրջանի Կատարո վանքի Ս. Աստվածածին և Քարագլուխ համայնքի համանուն եկեղեցիները: Ամբողջովին վերանորոգվել են Մարտակերտի Ճանկաթաղ և Մարտունու Մուշկապատ համայնքների եկեղեցիները, ընթացքի մեջ են Ստեփանակերտի Մայր տաճարի, Ճարտար, Շեներ, Ծաղկաշեն, Ցոր համայնքների եկեղեցիների շինարարական աշխատանքները: Վերանորոգչական աշխատանքներ են իրականացվել Գանձասարի վանքում, Դաղիվանքում: Մարտունու շրջանի Ս. Ներսես եկեղեցուն կից կառուցվել են երիցատան և կիրակնօրյա դպրոցի շենքեր:

Գործում է 49 եկեղեցի և 12 ծուխ, սպասավորում է 11 հոգևորական:

Հաշվետու տարում կատարվել է 815 մկրտություն և 129 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո գործում են երիտասարդաց միություն, մանկապատանեկան մշակույթի կենտրոն, քարոզչական կենտրոն, եկեղեցասիրաց տիկնանց միություն:

Անցյալ տարի հրատարակվել են «Անեծքից դեպի օրհնություն» եռալեզու գիրքը, եկեղեցական օրացույցներ, գրքույկներ:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են ուխտագնացություններ, համերգներ, ցուցահանդեսներ, դասախոսություններ, գրական և հիշատակի երեկոներ, մրցույթներ, շարունակական այցելություններ են կատարվել մանկատներ, ծերանոցներ ու բանտեր, կազմակերպվել են եկեղեցական երգչախմբեր, բակային ճամբարներ, նյութական օգնություն է հատկացվել անապահով ընտանիքներին: Արցախի քառօրյա պատերազմից տուժածներին օգնելու նպատակով կազմակերպվել է հանգանակություն:

Թեմում գործում է 57 եկեղեցի և ծուխ, սպասավորում է 17 հոգևորական: Ընթացիկ տարում հիմնովին վերանորոգվել և վերածովել են Ախալքալաքի շրջանի Սուլդա և Վաչիան համայնքների եկեղեցիները:

Անցյալ տարի կատարվել է 1447 մկրտություն և 473 պսակադրություն:

Գործում են 6 կիրակնօրյա դպրոց, 3 նախակրթարան, ևս 3 կրթամշակութային և երիտասարդական կենտրոններ:

Թեմի մամլո և լրատվության բաժնի կողմից լուսաբանվում է թեմական կյանքը:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՆՈՐ ՆԱԽԻՋԵՎԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում պարբերաբար կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի ուսուցումներ և հոգևոր զրույցներ, խոկումներ, գիտաժողովներ, գրքերի շնորհանդեսներ, տարաբնույթ միջոցառումներ, այցելություններ են կատարվել քրեակատարողական հիմնարկներ, հիվանդանոցներ, դպրոցներ, ծերանոցներ: Թեմում գործունեություն է ծավալվում նաև միջեկեղեցական հարաբերություններում (հանդիպումներ, բանախոսություններ, կոնֆերանսներ, էկումենիկ արարողություններ և այլն): Առաջնորդանիստ եկեղեցուն կից գործում է նաև սոցիալական օգնության բաժինը, որն իրականացնում է բարեգործական ծրագրեր: Տարեցտարի ընդլայնվող սոցիալական ծրագրերի շրջանակներում հոգևոր և նյութական աջակցություն է ցուցաբերվել անապահով ընտանիքներին, հաշմանդամներին, ծնողազուրկ և հիվանդ երեխաներին, ծերախնամ կառույցներին, քանտարկյալներին:

Թեմում գործում է 36 եկեղեցի և 80 ծուխ, սպասավորում է 34 հոգևորական:

Անցյալ տարի օծվել է Տվերի Ս. Հարություն եկեղեցին, Օրենբուրգ և Սուրգուտ քաղաքներում կատարվել են հիմնօրհներգի արարողություններ, ընթացքի մեջ են 19 եկեղեցիների կառուցման աշխատանքները:

Հաշվետու տարում թեմում կատարվել է 4060 մկրտություն և 1257 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո գործում են 18 հայորդյաց տուն, կիրակնօրյա դպրոցներ, երիտասարդաց միություններ:

Անցյալ տարում անխափան լույս է տեսել թեմի պաշտոնական ամսաթերթը, պաշտոնական կայքում և սոցիալական ցանցերում լուսաբանվել է թեմի գործունեությունը: Հրատարակվել են 5 անուն գիրք, օրացույցներ:

ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Ս. Մովսես եպիսկոպոս Մովսեսյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի, հոգևոր ու ազգային երգերի, պարի ուսուցումներ, կիրակնօրյա դպրոցների մանկավարժների վերապատրաստման դասընթաց, հոգևոր և գրական երեկոներ, գիտաժողովներ, դասախոսություններ, ուխտագնացություններ, այցելություն հիվանդանոցներ, սոցիալական աջակցություն է ցուցաբերվել անապահով ընտանիքներին:

Թեմում գործում է 23 եկեղեցի և 13 մատուռ, սպասավորում է 25 քահանա:

Հաշվետու տարում օծվել են Անապայի Ս. Գևորգ եկեղեցին և Արմավիրի նույնանուն մատուռը:

Ընթացիկ տարում կատարվել է 4701 մկրտություն և 810 պսակադրություն: Եկեղեցիներին կից գործում են 18 կիրակնօրյա դպրոց, մշակութային-ստեղծագործական կենտրոններ, մի շարք ծուխերում տիկնանց միություններ:

Գործում է եկեղեցասեր երիտասարդական միությունը, որն ունի ծխական մասնաճյուղեր: Թեմի հովանու ներքո իր գործունեությունն է ծավալում «Հայ մանուկների իրավունքների պաշտպանության միություն»-ը, որը պետական աջակցությամբ և բարերարների մեկենասությամբ իրականացնում է սոցիալական, վերականգնողական, իրավական աջակցության և բժշկական մի շարք ծրագրեր:

Հրատարակվել են քարոզչերթիկներ ու գրքեր, աղոթագրքեր, թերթեր, ամսագրեր, պատմական թեմայով գրքույկներ, հոգևոր-քարոզչական գործունեություն է ծավալվել նաև թեմի պաշտոնական կայքէջի միջոցով:

ՌԻԿԱՐԱԻՆԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Ս. Մարկոս եպիսկոպոս Հովհաննիսյանը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի սերտողության դասընթացներ, քարոզխոսություններ, գիտաժողովներ, ցուցահանդեսներ, այցելություններ ծերանոցներ և մանկատներ, ամառային ճամբարներ, ուխտագնացություններ: Իրականացվել են սոցիալական բնույթի մի շարք ձեռնարկներ՝ բարոյական և նյութական օգնություն հատկացնելով կարիքավոր երեխաներին, կիրակնօրյայի և մանկապարտեզի սաներին, թերհասների մանկատանը, կարիքավոր հաշմանդամների կազմակերպությանը:

Թեմում գործում է 9 եկեղեցի և 25 ծուխ, սպասավորում է 11 քահանա: 5 եկեղեցի և 1 մատուռ գտնվում են վերանորոգման փուլում: Տեղադրվել և օծվել են խաչքարեր՝ նվիրված Հայոց ցեղասպանությանը և հայրենյաց պաշտպաններին:

Անցյալ տարի կատարվել է 451 մկրտություն և 79 պսակադրություն:

Գործում է 9 կիրակնօրյա դպրոց, 3 երիտասարդաց միություն և 2 տիկնանց միություն:

Հայ գրատպության 400-ամյակին ընդառաջ՝ Լվովում իրականացվել են բազմաթիվ միջոցառումներ, այդ թվում՝ գրքերի տպագրություններ, շնորհանդեսներ և այլ հանդիսություններ: Թեմում հրատարակվել են «Ուրարտու» և «Արագած» ամսաթերթերը:

ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ, ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Թեմակալ առաջնորդը և Հայրապետական պատվիրակն է Գերշ. Տ. Վահան եպիսկոպոս Հովհաննիսյանը:

Թեմի և պատվիրակության հոգևոր իշխանության ներքո գործող եկեղեցական համայնքներում, զանազան օժանդակ մարմինների մասնակցությամբ, կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի սերտողության և քրիստոնեական դասընթացներ, դասախոսություններ, ուխտագնացություններ, կյոթ սեղաններ և այլն:

Շարունակվել է համագործակցությունը Էկումենիկ, պետական և համայնքային կառույցների, բարեսիրական, մարզական ու մշակութային կազմակերպությունների հետ:

Թեմում և Հայրապետական պատվիրակության տարածքում գործում է 17 եկեղեցի և 23 ծուխ, սպասավորում է 33 հոգևորական:

Անցյալ տարի կատարվել է 672 մկրտություն և 265 պսակադրություն:

Գործում է 5 կիրակնօրյա դպրոց և 2 մեկօրյա վարժարան, 14 երիտասարդաց միություն և 15 տիկնանց միություն:

2016 թվականին թեմը հրատարակել է եռալեզու աղոթագիրք՝ աշխատասիրությամբ Տ. Հուսիկ քին. Սարգսյանի: Մի շարք ծովսերում հրատարակվել են եկեղեցական օրացույցներ, ամենամսյա թերթեր՝ տպագիր կամ համացանցային տարբերակով:

ՄԵԾ ԲՐԻՏԱՆԻԱՅԻ ԵՎ ԻՌԼԱՆԴԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Հովակիմ եպիսկոպոս Մանուկյանը:

Հաշվետու տարում անցկացվել են Սուրբ Գրքի սերտողություններ, կազմակերպվել են դասախոսություններ և բանախոսություններ, ուխտագնացություններ: Թեմը շարունակել է համագործակցությունը Էկումենիկ, պետական և համայնքային կառույցների, հասարակական ու մշակութային միությունների հետ:

Նախատեսվում է ստեղծել «Friends of Etchmiadzin» հիմնադրամը՝ Մայր Աթոռի ծրագրերին օժանդակելու նպատակով: Թեմն ակտիվորեն քարոզչություն է իրականացրել համացանցով:

Գործում է 3 եկեղեցի և 5 ծուխ, սպասավորում է 4 հոգևորական:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 45 մկրտություն և 9 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո գործում են տիկնանց միություններ, շաբաթօրյա և կիրակնօրյա դպրոցներ, երիտասարդաց միություն, ինչպես նաև ACT UK հիմնադրամը, որը ֆինանսավորում է առաջնորդարանի, երբեմն էլ՝ ծովսերի ծրագրերը:

Անցյալ տարի անգլերենով հրատարակել է Ս. Գրիգոր Նարեկացու աղոթամատյանը:

ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Առաջնորդական տեղապահն է Հոգ2. Տ. Խորեն վարդապետ Առաքելյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են Աստվածաշնչի սերտողության դասընթացներ, ուխտագնացություններ, բարոյական և նյութական աջակցություն է ցուցաբերվել անտուններին, փախստականներին: Շարունակական են եղել կրոնական և պետական մարմինների ներկայացուցիչների հետ հանդիպումներն ու փոխադարձ այցելությունները:

Գործում է 1 եկեղեցի և 2 ծուխ: Թեմի միակ հոգևոր սպասավորը առաջնորդական տեղապահն է:

2016 թվականի ընթացքում կատարվել է 17 մկրտություն և 7 պսակադրություն:

Թեմում գործում է Երիտասարդաց միությունը՝ 40 անդամներով, ինչպես նաև «Էջմիածնասեր տիկնանց միությունը»:

ՌՈՒՄԻՆԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Տաթև եպիսկոպոս Հակոբյանը:

Հաշվետու տարում իրականացվել են քարոզչական, մշակութային, հոգևոր-դաստիարակչական, եկեղեցաշինական և բազում այլ ծրագրեր: Թեմում գործունեություն է ծավալվում նաև միջեկեղեցական հարաբերություններում (հանդիպումներ, կոնֆերանսներ, էկումենիկ արարողություններ և այլն):

Թեմն իրականացրել է սոցիալական ծրագրեր՝ ի նպաստ միակողմանի կամ երկկողմանի ծնողագուրկ, առողջական խնդիրներ ունեցող և մանկատներում կամ որևէ կազմակերպության հոգածության ներքո գտնվող երեխաների: Թեմի հոգևոր կյանքի աշխուժացման նպատակով կազմակերպվել են ուխտագնացություններ:

Անցյալ տարի սկսվել և ընթացքի մեջ են թեմի անշարժ և շարժական ամբողջ ունեցվածքի ցուցակագրման, ինչպես նաև թանգարանի նորոգման ու բարեկարգման աշխատանքները: 2016 թվականին դատական գործընթացների արդյունքում վերադարձվել են թեմին պատկանող 5 կավածքներ՝ Բաբադագ, Յաշ և Թուլչա քաղաքներում:

Թեմում գործում է 10 եկեղեցի և 2 վանք, 10 ծուխ, սպասավորում է 6 քահանա:

Հաշվետու տարում ամբողջությամբ նորոգվել ու վերականգնվել է Սուչավայի Ս. Սիմեոնի Կարմիր աշտարակը, բարեկարգվել է եկեղեցու բակը, Հաճկատար վանքին կից կառուցվել է հովվատուն:

2016 թվականին կատարվել է 11 մկրտություն և 5 պսակադրություն:

Գործում է 1 կիրակնօրյա դպրոց, 1 կիրակնօրյա մանկապարտեզ, 1 տիկնանց միություն և 1 երիտասարդաց միություն:

Թեմում հրատարակվել է 2 անուն գիրք:

ԲՈՒԼՂԱՐԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Հոգշ. Տ. Իսահակ վարդապետ Պողոսյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են Ս. Պատարագի ուսուցման դասընթացներ, միջեկեղեցական, պետական ու հասարակական կառույցների ներկայացուցիչների հետ հանդիպումներ, բարոյական և նյութական աջակցություններ հիվանդներին ու կարիքավորներին: Իրականացվել է «Խոսենք հայերեն» ծրագիրը:

Աշխատանքներ են տարվում կիրակնօրյա դպրոցներում մայրենի լեզվի ուսուցմանը զարկ տալու, դեպի հայրենիք ուխտագնացությունները հաճախակի դարձնելու, թանգարանները խնամելու և նորերը հիմնադրելու ուղղությամբ: Ընթացքի մեջ են թեմում առկա եկեղեցական սրբությունները գույքագրելու, հավաքածու «հանրագիտարանի» և մեծ օրացույցի, եռալեզու պատարագամատույցի տպագրության աշխատանքները, ինչպես նաև թեմի պատմության համապարփակ աշխատությունը:

Թեմում գործում է 11 եկեղեցի և 13 ծուխ, սպասավորում է 8 քահանա:

Անցյալ տարի կատարվել է 69 մկրտություն և 21 պսակադրություն:

Հրատարակվել է «Հիսուս Քրիստոսի ծնունդը» մանկական պատկերազարդ գիրքը:

ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոս Բեկյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի սերտողության խմբակներ, ամառային ճամբարներ, միջեկեղեցական հավաքներ: Թեմում հետևողական աշխատանք է տարվում դպրաց ու սարկավագաց դասերի ծիսական և աստվածաբանական գիտելիքների խորացման ուղղությամբ, կազմակերպվում են սեմինարներ: Եկեղեցական բոլոր համայնքներում ուրբաթ և շաբաթ օրերին կրոնի ու հայոց լեզվի կանոնավոր դասընթացներ են անցկացվում:

Թեմում գործում է 3 եկեղեցի և 15 ծուխ, սպասավորում է 5 հոգևորական:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 95 մկրտություն և 49 պսակադրություն:

Գործում է 5 կիրակնօրյա դպրոց:

ՇՎԵՅՈՒՐԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Առաջնորդական տեղապահն է Հոգշ. Տ. Գիսսան վարդապետ Ալմանյանը:

Հաշվետու տարում թեմում կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի սերտողության, հայոց լեզվի ուսուցման դասընթացներ, դասախոսություններ, հսկումներ, էկումենիկ արարողություններ, հոգևոր երգերի համերգ, ցուցահանդես, օժանդակություն է հատկացվել Արցախին:

Թեմում գործում է 1 եկեղեցի և 3 ծուխ, սպասավորում է 2 հոգևորական:

Գործում է 1 կիրակնօրյա դպրոց՝ 35 սաներով, 1 երիտասարդաց միություն՝ 30 երիտասարդներով, 1 տիկնանց միություն:

Անցյալ տարի կատարվել է 24 մկրտություն և 8 պսակադրություն:

ԱՄՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանը:

Հաշվետու տարում թեմում իրականացվել են կրոնական սեմինարներ, խոկումներ, դասախոսություններ, Սուրբ Գրքի սերտողություններ, հոգևոր զրույցներ, գիտաժողովներ, գրքերի շնորհանդեսներ, հեռարձակվել են հեռուստա-ռադիոհաղորդումներ, թողարկվել են տեսաերիզներ, այցելություններ են կատարվել հիվանդանոցներ, դպրոցներ, կազմակերպվել է շուրջ 500 երեխաների ամառային հանգիստը ճամբարներում:

Թեմում գործունեություն է ծավալվում նաև միջեկեղեցական հարաբերություններում (հանդիպումներ, բանախոսություններ, կոնֆերանսներ, էկումենիկ արարողություններ և այլն):

2016 թվականին թեմը սոցիալական ոլորտում իրականացրել է առողջապահական, կրթական, բարեսիրական, ինչպես նաև համայնքների զարգացմանը, ՀՀ-ում աղքատության հաղթահարմանն ու երեխաների բարեկեցությանը նպաստող ծրագրեր:

Թեմում գործում է 46 եկեղեցի, 61 ծուխ, սպասավորում է 62 հոգևորական:

Գործում է 34 կիրակնօրյա վարժարան:

Անցյալ տարի կատարվել է 384 մկրտություն և 127 պսակադրություն:

ԱՄՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Հովնան արքեպիսկոպոս Տերտերյանը:

Հաշվետու տարում թեմը կազմակերպել է կրոնական սեմինարներ, խոկումներ, դասախոսություններ, Սուրբ Գրքի սերտողություններ, եղբայրական ծառայության ծրագրեր, ամառային ճամբարներ, հեռարձակվել են հեռուստա-ռադիոհաղորդումներ:

Թեմը նախատեսում է հետագայում ընդլայնել սոցիալական փոխօգնության և երիտասարդների հոգևոր ու ազգային դաստիարակության ծրագրերը: Քարոզչություն է իրականացվել թեմի կայքէջի և սոց. ցանցի միջոցով:

Թեմում գործում է 24 եկեղեցի, 45 ծուխ և շուրջ 20 ծխական առաքելություն, սպասավորում է 24 հոգևորական:

Անցյալ տարի կառուցվել և օծվել են Ս. Առաքելոց և Ս. Կիրակոս եկեղեցիները: Տարեցների համար կառուցվել է բնակարանային համալիր:

Ընթացքի մեջ է երկու նոր եկեղեցիների կառուցումը, ինչպես նաև գործող եկեղեցիներին կից նոր կալվածքներ են ձեռք բերվել:

Գործում է 40 կիրակնօրյա վարժարան՝ երկու հազարից ավելի աշակերտությամբ:

Հրատարակվել է 4 անուն գիրք:

ԿԱՆԱԴԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Արգար եպիսկոպոս Հովակիմյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են Աստվածաշնչի սերտոդրություն դասընթացներ և զանազան միջոցառումներ:

Թեմում գործում է 11 եկեղեցի և ծուխ, 5 ծխական առաքելություն, սպասավորում է 9 քահանա:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 101 մկրտություն և 62 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո գործում են 5 կիրակնօրյա դպրոց՝ շուրջ 300 աշակերտով, Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոն, Հայ ընտանիքի օգնության ծառայություն, Ընտանիքի ծառայության, Հայաստանի երեխաների հիմնադրամ, Կանադահայոց երիտասարդաց առաքելություն, Երիտասարդաց ծառայության գրասենյակները, առաջնորդարանի ճամբարի և Կանադահայոց կատարողական արվեստների հանձնախմբերը, Հայ եկեղեցասեր տիկնանց կենտրոնական խորհուրդը և Առաջնորդարանի մնայուն հիմնադրամը:

2016 թվականին հրատարակվել է 2 անուն գիրք, թեմական եռալեզու տարեգիրք, եկեղեցական տոնացույց և Երեխաների հիմնադրամի օրացույց:

ԱՐԳԵՆՏԻՆԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Գիսակ արքեպիսկոպոս Մուրադյանը:

Հաշվետու տարում անցկացվել են Աստվածաշնչի սերտոդրություններ, կրոնի և պատմության դասընթացներ, դասախոսություններ, այցելություններ են կատարվել հայկական վարժարաններ, ծերանոցներ ու հիվանդանոցներ:

Թեմում գործում է 5 եկեղեցի և ծուխ, սպասավորում է 5 հոգևորական:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 114 մկրտություն և 23 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո գործում է 3 ամենօրյա և 1 կիրակնօրյա վարժարան, 5 տիկնանց միություն:

Թեմում հրատարակվում է «Ավետաբեր» ամսաթերթը:

ԲՐԱԶԻԼԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Նարեկ եպիսկոպոս Բերբերյանը:

Հաշվետու տարում թեմում կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի սերտոդրություններ և դասախոսություններ, երիտասարդաց երգչախումբ, շարունակվել են էկումենիկ սերտ հարաբերությունները տեղի Կաթոլիկ և Ասորի եկեղեցիների հետ:

2016 թվականին ստեղծվել է երիտասարդների խորհրդակցական մարմին, որի ջանքերով կազմակերպվել են հոգևոր-մշակութային մի շարք ձեռնարկներ:

Թեմում գործում է 2 եկեղեցի և ծուխ, սպասավորում է 2 քահանա:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 43 մկրտություն և 20 պսակադրություն:

Գործում է ամենօրյա ազգային վարժարան՝ 110 աշակերտներով:

Հաշվետու տարում տեղի է ունեցել Սուրբ Գրքի պորտուգալերեն հրատարակության շնորհանդեսը:

ՈՒՐՈՒԳՎԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Հակոբ արքեպիսկոպոս Գլնճյանը:

Հաշվետու տարում ծիսական արարողություններից և տարաբնույթ միջոցառումներից զատ, ամեն շաբաթ կազմակերպվել են կրոնի և Հայ եկեղեցու պատմության դասընթացներ թեմի հայկական վարժարանում:

Գործում է 1 եկեղեցի, թեմի միակ հոգևոր սպասավորը թեմակալ առաջնորդն է: Անցյալ տարի կատարվել է 16 մկրտություն և 2 պսակադրություն:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Աշոտ եպիսկոպոս Մնացականյանը:

Հաշվետու տարում կազմակերպվել են կրոնի և քրիստոնեական դաստիարակության դասընթացներ, ուխտագնացություններ: Թեմի միջոցներով իրականացվում են կրթական, առողջապահական, բարեսիրական և սոցիալական օժանդակության տարբեր ծրագրեր:

Թեմում գործում է 5 եկեղեցի, 5 ծուխ և 3 մատուռ, սպասավորում է 3 հոգևորական:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 14 մկրտություն և 4 պսակադրություն:

Գործում են 2 ազգային վարժարան և կիրակնօրյա դպրոց, 2 կրթական հիմնադրամ:

ԻՐԱՔԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Ավագ արքեպիսկոպոս Ասատուրյանը:

Հաշվետու տարում թեմի երիտասարդների համար կազմակերպվել են դասախոսություններ, Սուրբ Գրքի սերտողություններ: Սոցիալական ծառայության ոլորտում թեմի կողմից իրականացվել են անապահով ընտանիքներին նյութական օժանդակության հատկացման, ծերախնամության, բժշկական օգնության տրամադրման ծրագրերը: Թեմապատկան որոշ շենքեր անվճար հիմունքներով հատկացվել են կարիքավոր ընտանիքներին:

Թեմում գործում է 10 եկեղեցի և 2 ծուխ, սպասավորում է 8 հոգևորական:

2016 թվականի հոկտեմբերի 14-ին օծվել է Քերքուկի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, ևս 1 եկեղեցու շինարարություն ընթացքի մեջ է: Եկեղեցիների կառուցումն ու վերանորոգումն իրականացվում է պետական միջոցներով:

Անցյալ տարի թեմում կատարվել է 37 մկրտություն և 19 պսակադրություն:

Թեմի հովանու ներքո շարունակում է հոգևոր-քարոզչական առաքելություն իրականացնել Հայ եկեղեցասիրաց կազմակերպությունը՝ 75 անդամներով: Պատերազմական իրավիճակի պատճառով դադարել է կիրակնօրյա դպրոցի գործունեությունը: Գործում են 1 մանկապարտեզ և 1 տարրական վարժարան՝ 91 սաներով: Դիոքի Ս. Ներսես Շնորհալի ամառային դպրոցում ուսանում են 65 աշակերտ:

ԱՎԱՏՐԱԼԻԱՅԻ ԵՎ ՆՈՐ ԶԵԼԱՆԴԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Թեմակալ առաջնորդն է Գերշ. Տ. Հայկազուն եպիսկոպոս Նաջարյանը:

Հաշվետու տարում պարբերաբար կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի սերտողություններ, այցելություններ համայնքներ, կրոնական և պետական մարմինների ներկայացուցիչների հետ հանդիպումներ, բազմաբնույթ միջոցառումներ, հոգևոր բնույթի հաղորդումներ են հեռարձակվել տեղական ռադիոալիքներով, թեմն իր մասնակցությունն է բերել միջեկեղեցական տարբեր ժողովներին:

Թեմում գործում է 3 եկեղեցի, սպասավորում է 5 հոգևորական:

Ընթացքի մեջ են թեմի առաջնորդարանի նոր մասնաշենքի շինարարական աշխատանքները, որոնք նախատեսվում է ավարտել 2017 թվականի դեկտեմբեր ամսին:

Հաշվետու տարում կատարվել է 120 մկրտություն և 45 պսակադրություն:

Գործում են տիկնանց և երիտասարդաց միություններ, կիրակնօրյա դպրոց: Անխափան հրատարակվել են «Լոյս» և «Յոյս» պաշտոնաթերթերը:

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԵՎ ՄԿԱՆԴԻՆԱՎԻԱՅԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հայրապետական պատվիրակի պաշտոնակատարն է Հոգշ. Տ. Տիրան վարդապետ Պետրոսյանը:

Պատվիրակության հոգևոր իշխանության ներքո գործող եկեղեցական համայնքներում կազմակերպվել են Սուրբ Գրքի սերտողության դասընթացներ, հսկումներ, էկումենիկ արարողություններ, հոգևոր երգերի ուսուցումներ, հոգևոր զրույցներ, դասախոսություններ, տարաբնույթ միջոցառումներ:

Սոցիալական ծրագրերն ուղղվել են Արցախին, ինչպես նաև Հայաստանի հաշմանդամ երեխաներին ու երիտասարդներին:

Հայրապետական պատվիրակության տարածքում գործում է 5 եկեղեցի և 24 ծուխ, սպասավորում է 6 հոգևորական:

Հաշվետու տարում թեմի տարբեր համայնքներում տեղադրվել են խաչքարեր:

Անցյալ տարի կատարվել է 63 մկրտություն և 37 պսակադրություն:

Գործում է 16 կիրակնօրյա դպրոց՝ 435 աշակերտներով, երիտասարդաց և տիկնանց միություններ:

2016 թվականին հրատարակվել են եկեղեցական օրացույցներ:

